

Miasto Ostrołęka

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
REJONU „OSTROWSKA” W OSTROŁĘCE

„PRZESTRZEŃ” PRACOWNIA PROJEKTOWA s.c.
e-mail: przestrzen@poczta.fm
autor prognozy: mgr. inż. Małgorzata Hoser

Warszawa, styczeń - marzec 2022 r./marzec 2023 r.

I. INFORMACJE WSTĘPNE	2
1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA	2
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	2
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	6
4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	6
5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY	10
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	10
7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU	11
8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	12
9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	12
10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAMI NA TE ELEMENTY.....	20
10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska	20
10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu.....	25
10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze	36
10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody	38
10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne	39
10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi – podsumowanie analiz	40
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	41
III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE.....	41
STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	42
Załącznik 1. Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest ocena wpływu ustaleń projektu **Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Ostrowska” w Ostrołęce** (sporządzanego na podstawie uchwały nr 437/XLV/2021 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 maja 2021 r.), nazwanego dalej Planem, na zasoby środowiska przyrodniczego i krajobraz, a także przedstawienie skutków wpływu ustaleń Planu na stan i funkcjonowanie środowiska, w tym warunki życia mieszkańców.

Prognoza oddziaływania na środowisko, jako element procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została sporządzona przez autora spełniającego wymagania art. 74a ust. 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ww. ustawy, a także wytycznymi:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo nr: WOOS-III.411.226.2021.JD z dnia 6 września 2021 r.),
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce (pismo nr: ZNS.7040.59.2021 z dnia 16 czerwca 2021 r.).

W wyniku opiniowania projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wprowadzono w projekcie planu nakaz realizacji mieszkań tak, aby były odizolowane akustycznie od lokali użytkowych i nie były przejściowe przez lokale użytkowe. W wyniku tej zmiany dokonano również uzupełnienia niniejszej prognozy w ww. zakresie w marcu 2022 r. W marcu 2023 r. po pierwszym wyłożeniu projektu planu wprowadzono zmiany dotyczące przeznaczenia terenów położonych przy projektowanym terenie drogi oznaczonej symbolem 2KDD.

Przy sporządzaniu prognozy posłużono się również literaturą z zakresu metodyki sporządzania ocen oddziaływania planów i studiów, w tym publikacjami takimi jak:

- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszar Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG;
- Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, Kistowski, Pchalek, 2009r.,
- Natura 2000 i inne wymagania europejskiej ochrony przyrody - Niezbędnik urzędnika, Pawlaczyk, 2012 r.,
- Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej. Stefan Różycki, 2011 r.,
- Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ,
- Różnorodność biologiczna w ocenie oddziaływania na środowisko, GDOŚ.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Zgodnie z wymaganiami *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz wytycznych, określeniu i ocenie podlegają skutki rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie Planu, które wpływają na jakość, stan i funkcjonowanie środowiska, w tym obszary Natura 2000 i inne obszary podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz jakość życia ludzi. Powyższe analizy zostały przeprowadzone dla całego obszaru objętego Planem oraz jego otoczenia.

W pierwszym etapie rozpoznano szczegółowo ustalenia analizowanego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego rejonu „Ostrowska” w Ostrołęce, jako źródła generującego oddziaływanie na środowisko oraz ustalono jego powiązania z innymi dokumentami, w tym stwierdzono brak sprzeczności jego ustaleń z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

W drugim etapie dokonano rozpoznania stanu środowiska, jego zasobów, zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian, określono istniejące problemy ochrony środowiska oraz cele ochrony na podstawie analiz i wniosków zawartych w dostępnych opracowaniach. Podstawą odniesienia

w prognozie była charakterystyka i ocena stanu istniejącego opracowana na podstawie inwentaryzacji terenowej i dostępnych materiałów:

1. Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla Miasta Ostrołęki w zakresie ochrony przyrody, Falkowski M., Skorupski J., BPRW, 2009 r.
2. Bilans wodnogospodarczy wód podziemnych z uwzględnieniem oddziaływań z wodami powierzchniowymi w dorzeczu Wisły, PiG, 2012 r.
3. Dane z monitoringu środowiska ze strony internetowej: <http://www.wios.warszawa.pl/>, <http://www.gios.gov.pl/pl/>
4. Geografia regionalna Polski, PWN, Kondracki J., 2000 r.
5. Klimat Polski, PWN, Woś A. 1999 r.
6. Mapy akustyczne dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołęka o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, Naturprojekt Tomasz Pakuła, 2017 r.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. - 11 Listopada” w Ostrołęce - uchwała nr 471/LII/2006 Rady Miejskiej w Ostrołęce z dnia 30 marca 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 80, poz. 2621 z dnia 28 kwietnia 2006 r.) wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
8. Opracowanie ekofizjograficzne dla Miasta Ostrołęki, StudioKA, 2004 r.
9. Opracowanie ekofizjograficzne rejonu „Ostrowska” w Ostrołęce, Przestrzeń Pracownia Projektowa s.c., 2021 r.
10. Osiedle mieszkaniowe w strukturze przyrodniczej miasta, red. B. Szulczewska, 2015 r.
11. Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi PLB140014 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 23 kwietnia 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 4462), zmienione: Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Białymstoku z dnia 10 lutego 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2015 r., poz. 1303), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Białymstoku z dnia 25 maja 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 4966) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/> dokumenty/pzo, dane archiwalne 2018 r.)
12. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. (Dz.Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3721) zmienione Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 23 grudnia 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 11946), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 7 lipca 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r. poz. 6137), Zarządzeniem RDOŚ w Warszawie i RDOŚ w Olsztynie z dnia 21 grudnia 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2017 r. poz. 12466) oraz dokumentacja Planu Zadań Ochronnych (<http://pzo.gdos.gov.pl/> dokumenty/pzo, dane archiwalne 2018 r.)
13. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, 2018 r.
14. Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu - uchwała Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r.
15. Program ochrony środowiska dla Miasta Ostrołęki na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r., 2017 r.
16. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim za rok (od 2010 do 2020), WIOŚ, 2011 r., 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r., 2021 r.,
17. Stan środowiska w województwie mazowieckim w roku (od 2011 do 2017, 2019), WIOŚ 2012 r., 2013 r., 2014 r., 2015 r., 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2020 r.
18. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Narwi (aktualizacja 2021)
19. Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Doliny Omulwi i Płodownicy (aktualizacja 2021)
20. Strategia adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrołęki do roku 2025 z perspektywą do 2030, IOŚ-PIB, 2017 r.

21. Strategia adaptacji do zmian klimatu miasta Ostrołęki do roku 2025 z perspektywą do 2030, Instytut Ochrony Środowiska Państwowym Instytutem Badawczym, Vista analyse, 2019 r.
22. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka, przyjęte Uchwałą Nr 567/LXIX/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 24 czerwca 2010 r. i zmienione uchwałami: Nr 294/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 maja 2012 r., Nr 629/LXIII/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr 252/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r., Nr 538/LXXI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 października 2018 r. oraz Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r. - wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
23. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka, wersja grudzień 2021 r.
24. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa mazowieckiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw
25. Woda w mieście, red. T. Ciupa, R. Suligowski, Komisja Hydrologiczna Polskiego Towarzystwa Geograficznego Instytut Geografii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego Kielce, 2014 r.
26. Zdjęcia lotnicze i mapy (<http://maps.geoportal.gov.pl/>).

Na podstawie zebranych danych określono przewidywane oddziaływanie Planu na poszczególne elementy środowiska oraz ustalono wpływ ustaleń Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 i innych form ochrony przyrody - zidentyfikowano możliwe źródła oddziaływań, określono typy oddziaływań, skonfrontowano możliwe oddziaływania z uwarunkowaniami danego obszaru, prognozowano natężenie i zakres oddziaływań, a następnie oceniono ich znaczenie. W przypadku wpływu Planu na obszary sieci Natura 2000 oceniano czy realizacja ustaleń analizowanego dokumentu będzie wywierać negatywne oddziaływanie na integralność danego obszaru (uwzględniając wszystkie elementy środowiska i spójność obszaru) w nawiązaniu do celów ochrony tego obszaru.

Należy podkreślić, iż plan jest zbiorem wytycznych, na podstawie którego można realizować zagospodarowanie. Przedstawia on jednak jedynie możliwe do zrealizowania kierunki zagospodarowania przestrzennego, nie przedstawia zaś ostatecznego i pełnego obrazu zagospodarowania, w tym szczegółowych rozwiązań technologicznych. Także zakres możliwych do określenia ustaleń w planie miejscowym jest ograniczony do tematyki określonej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (obecnie ustalenia planu nie mogą się m.in. odnosić do zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, jak również zgodnie z art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska w planie nie można określać ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, ponieważ takie możliwości ma wyłącznie sejmik województwa). Z tego względu ocena regulacji planu dotyczy dopuszczonych kierunków rozwoju i związanych z tym procesów, które zajdą w środowisku pod wpływem realizacji ustaleń Planu, a nie dotyczy rzeczywistych procesów, które się wydarzą. W Prognozie założono, że zostanie zrealizowany wariant maksymalnego zagospodarowania terenu wg reguł określonych w planie (również tych najmniej korzystnych dla środowiska). Ponadto w Prognozie wzięto pod uwagę fakt, że plan miejscowy nie może naruszać wg ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. W związku z tym w planie nie ma możliwości wprowadzenia ustaleń dotyczących przeznaczenia terenów innych niż jest to określone w Studium. Zatem ocena ustaleń planu i możliwości rozwiązań alternatywnych dotyczy kształtowania zagospodarowania w ramach określonej w Studium funkcji terenu (zaaprobowanej na etapie uzgadniania i opiniowania Studium przez organy ochrony środowiska).

Przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ani innej ustawy nie regulują metod analizy ustaleń planu. W prognozie przyjęto metodę oceny porównawczej i opisowej przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz planowanego w obowiązującym akcie prawa miejscowego dla przedmiotowego terenu. Jest to metoda odpowiednia do prognozowania i oceny wpływu ustaleń planów miejscowych na środowisko. Przy dużym stopniu ogólności zapisów planu brak jest możliwości zastosowania innych metod, jak np. macierzy.

W pierwszym etapie oceny zidentyfikowano możliwe procesy, które zajdą pod wpływem realizacji ustaleń planu, a następnie oceniono ich znaczenie.

Zgodnie z wytycznymi metodycznymi - jeżeli w prognozie stwierdzono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji ustaleń planu, pierwszym krokiem jest ustalenie rozwiązań łagodzących - ograniczających i zapobiegających (etap ten został zrealizowany w fazie projektowej, przy współpracy z autorów planu i prognozy, a dostępne środki łagodzące wprowadzono do ustaleń planu). Jeżeli mimo zastosowania środków łagodzących zagrożenie dla środowiska nadal występuje drugim krokiem jest zaproponowanie rozwiązań alternatywnych, a następnie poddanie ich prognozie oddziaływania na środowisko. W przypadku gdy brak jest rozwiązań alternatywnych, które wykluczą negatywne oddziaływanie planu na środowisko, trzecim krokiem jest określenie i ocena środków kompensujących. Należy jednak podkreślić, iż w przypadku negatywnego oddziaływania ustaleń planu na cele ochrony obszarów Natura 2000 kompensacja przyrodnicza jest środkiem nadzwyczajnym. Dopuszcza się ją jedynie w przypadku gdy wystąpi nadrzędny interes publiczny - o charakterze społecznym lub gospodarczym. Ponadto wymaga ona uzyskania zezwolenia RDOŚ lub/i opinii Komisji Europejskiej.

Prognoza zawiera rysunki załączone do części tekstowej odzwierciedlające uwarunkowania, w tym uwarunkowania przyrodnicze i prawne, a także przewidywane kierunki zmian dla terenu objętego Planem.

Opracowując prognozę wykorzystano następujące akty prawa krajowego:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2625 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 884 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2022 r. poz. 1378 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2336 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1713)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r. poz. 2183 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133, z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1187)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475)

- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225)
- rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10)
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. Nr 192 poz. 2448)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1311)
- rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1757),
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1690 z późn. zm.).

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Po wejściu w życie planu miejscowego skutki jego realizacji będą analizowane zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi. Zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta, co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady miasta, przeprowadza analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i po uzyskaniu odpowiednich opinii przekazuje radzie miasta uzyskane wyniki. Wskazuje się, aby w dokumencie tym oceniono czy przewidywane w niniejszej prognozie skutki są zgodne z rzeczywistym stanem. W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań nieprzewidzianych w niniejszym dokumencie należałoby podjąć odpowiednie działania określone w art. 27 powyższej ustawy.

4. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Regulacje zawarte w Planie mają na celu ustalenie zasad zagospodarowania terenów, w tym wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej oraz obsługujących je terenów komunikacji a także określenie zasad z zakresu kształtowania przestrzeni i wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Plan ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy oraz uporządkowania istniejących i wykształcenia nowych obszarów publicznych jakimi są drogi publiczne. W Planie uwzględniono istniejące obecnie w obszarze Planu i w jego otoczeniu zagospodarowanie oraz wprowadzono szereg zapisów mających na celu zabezpieczenie stanu środowiska oraz zrównoważenie oddziaływania planowanych przedsięwzięć.

W Planie zostały określone:

- przeznaczenie i zasady zagospodarowania obszaru Planu, w tym: zasady i warunki zabudowy;
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, w tym: zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony klimatu akustycznego, ochrony jakości powietrza, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym oraz ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu;

- zasady scalania i podziału nieruchomości oraz minimalne powierzchnie nowo wydzielanych działek budowlanych uzyskanych w wyniku podziału nieruchomości;
- zasady rozbudowy układu komunikacyjnego oraz ilość stanowisk postojowych;
- zasady dotyczące realizacji infrastruktury technicznej, w tym ustalenia z zakresu:
 - zaopatrzenia w wodę,
 - odprowadzania i oczyszczania ścieków,
 - odprowadzania i oczyszczania zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych,
 - usuwania odpadów stałych,
 - zaopatrzenia w energię elektryczną,
 - zaopatrzenia w gaz,
 - zaopatrzenia w ciepło,
 - telekomunikacji.

W sporządzanym Planie wyznaczono następujące tereny o różnych rodzajach planowanego zagospodarowania:

MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (o powierzchni 0,56 ha, tj. 8,8% powierzchni Planu),

MNU - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (o powierzchni 0,46 ha, tj. 7,2% powierzchni Planu),

U - tereny zabudowy usługowej (o powierzchni 4,37 ha, tj. 68,3% powierzchni Planu),

KDG - teren stanowiący fragment drogi publicznej klasy głównej (o powierzchni 0,19 ha, tj. 3% powierzchni Planu),

KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowej (o powierzchni 0,55 ha, tj. 8,6% powierzchni Planu),

KDP - teren komunikacji – parkingu miejskiego (o powierzchni 0,26 ha, tj. 4,1% powierzchni Planu).

Ponadto na rysunku Planu wyznaczono m.in.: nieprzekraczalne linie zabudowy, strefę potencjalnego oddziaływania napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, zwymiarowane odległości oraz wskazano orientacyjnie oś napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV i linie rozgraniczające terenów o różnym przeznaczeniu poza granicami Planu.

Szczegółowy opis ustaleń Planu z zakresu ochrony środowiska znajduje się w rozdziale 9.2.

5. POWIĄZANIA SPORZĄDZANEGO PLANU MIEJSCOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

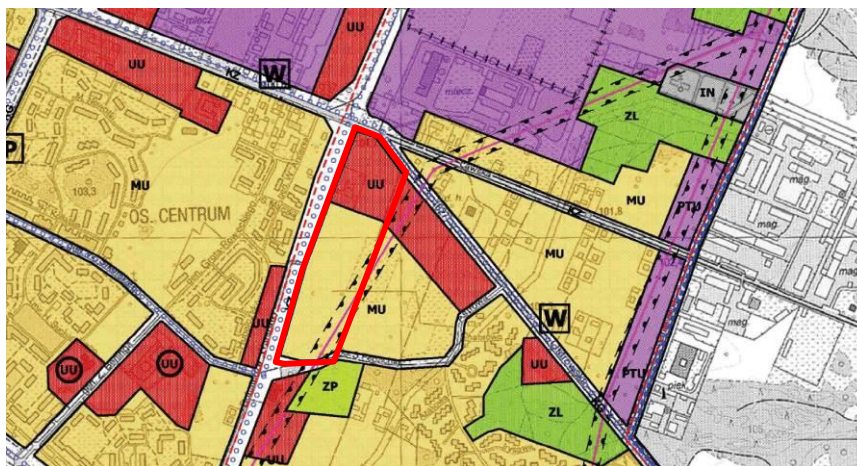
Przeznaczenie terenu, jak również inne ustalenia, w tym zasady ochrony środowiska przyrodniczego, w projekcie planu powinny zostać opracowane na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta, które opracowuje się uwzględniając m.in. strategię rozwoju województwa i plan zagospodarowania przestrzennego województwa.

Obecnie na terenie miasta obowiązuje Studium przyjęte uchwałą Nr 567/LXIX/2010 Rady Miasta w Ostrołęce z dnia 24 czerwca 2010 r., a następnie zmienione uchwałami: Nr 294/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 maja 2012 r., Nr 629/LXIII/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr 252/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r., Nr 538/LXXI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 października 2018 r., Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r. oraz Nr 164/XVII/2019 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 września 2019 r.

Przedmiotowy obszar położony jest w przeważającej części w obrębie terenu **MU** – zabudowy mieszkaniowo-usługowej, gdzie na warunkach określonych w planach miejscowych jako wiodąca funkcja możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej do wysokości kalenicy 12 m n.p.t. lub zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w formie pojedynczych budynków lub osiedli, z usługami wbudowanymi oraz budynkami usługowymi towarzyszącymi zabudowie mieszkaniowej lub funkcjonującymi jako niezależne obiekty. Północna część przedmiotowego obszaru położona jest w terenie **UU** – zabudowy usługowej, gdzie na warunkach określonych w planach miejscowych jako wiodąca funkcja możliwa jest realizacja szeroko rozumianych usług z towarzyszącą ewentualnie funkcją mieszkaniową. W ramach terenów zabudowy, w tym wymienionych wyżej, możliwa jest również realizacja m.in. publicznych terenów zieleni, obiektów sportu, rekreacji i placów zabaw, dróg i parkingów oraz terenów infrastruktury technicznej. Ponadto w zachodniej i południowej części

opracowania wyznaczono tereny komunikacji – ulicy podstawowego układu ulicznego (w zachodniej części poszerzenie ulicy Bohaterów Warszawy – fragment drogi KZ – klasy zbiorczej, a w części południowej poszerzenie ulicy Ks. St. Pędzicha – fragment drogi KL – klasy lokalnej).

Rys. 1. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki (Uchwała Nr 567/LXIX/2010 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 24 czerwca 2010 r., zmieniona uchwałami: Nr 294/XXVI/2012 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 31 maja 2012 r., Nr 629/LXIII/2014 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 czerwca 2014 r., Nr 252/XXXVII/2016 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 29 grudnia 2016 r., Nr 538/LXXI/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 18 października 2018 r., Nr 25/IV/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 grudnia 2018 r. oraz Nr 164/XVII/2019 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 26 września 2019 r.)

Obecnie jest sporządzane nowe Studium miasta Ostrołęki, które wprowadza pewne modyfikacje w przeznaczeniu terenów.

Przedmiotowy obszar wg projektu Studium położony jest w obrębie terenów:

- **MNU** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia są: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa usługowa wolnostojąca i usługi wbudowane, w tym usługi użyteczności publicznej. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: parkingi i obsługa komunikacyjna oraz sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. W obrębie tego terenu określono:
 - wysokość zabudowy do 20 m tj. do 3 kondygnacji nadziemnych,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,2 do 2,4,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: do 60%, przy czym dla zabudowy usługowej oraz w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej lub szeregowej nie więcej niż 70%,
 - udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 30%, przy czym w przypadku dopuszczenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwości realizacji zabudowy w formie bliźniaczej lub szeregowej nie mniej niż 20%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.
- **UU** – gdzie podstawowym kierunkiem przeznaczenia jest zabudowa usługowa o szerokim zakresie. Dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenu są: usługi publiczne i użyteczności publicznej, właścicielskie lokale mieszkalne w budynkach usługowych, obiekty służące obsłudze i poprawie jakości przeznaczenia podstawowego, parkingi, parkingi wielopoziomowe, garaże i zespoły garażowe oraz obsługa komunikacyjna, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej. W obrębie tego terenu określono:
 - wysokość zabudowy do 20 m, tj. do 5 kondygnacji nadziemnych, z wyjątkiem obiektów hotelowych, dla których dopuszczono wysokość do 5 kondygnacji nadziemnych,
 - wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej: od 0,3 do 4,
 - wskaźnik powierzchni zabudowy działki budowlanej: nie więcej niż 70%,

- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej: nie mniej niż 20%, z wyłączeniem terenów pod sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, obsługi komunikacyjnej i parkingów, wydzielanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których nie ustala się minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Rys. 2. Wyrys z projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki (etap: drugie wyłożenie do publicznego wglądu – wrzesień 2022 r.)

Ponadto w projekcie Studium ustalono, iż wskazana w tym dokumencie wysokość zabudowy nie odnosi się do urządzeń infrastruktury technicznej oraz iż dopuszcza się na etapie tworzenia mpzp korektę zasięgu poszczególnych wyznaczonych w studium obszarów rozwoju i przekształceń, z zachowaniem: kontynuacji zagospodarowania podstawowego wyznaczonego na rysunku studium, integralności zagospodarowania oraz infrastruktury technicznej i drogowej, konieczności realizacji inwestycji celu publicznego, nierozspraszania obiektów i tworzenia zwartych zespołów zabudowy.

Analizując powyższe ustalenia kierunkowe projektu Studium, a także ustalenia Planu, należy stwierdzić, że projekt Planu nie narusza ustaleń projektu Studium, nie jest również sprzeczny z obowiązującym Studium.

Dla ww. projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki została sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko. W niniejszej prognozie stwierdzono, że projekt Studium zawiera cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. W Prognozie wskazano, iż Studium „zostało opracowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, równowagi biologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju, uwzględniającego prawa ludzi do korzystania ze środowiska przyrodniczego oraz obowiązek jego ochrony. Uwzględniono różne formy ochrony przyrody i środowiska. Nowe tereny o zwiększonej uciążliwości zostały zlokalizowane w miejscach najmniej kolidujących z potrzebami ochrony środowiska naturalnego oraz wymogami ochrony warunków życia ludzi. Oddziaływania na środowisko (dla większości obszarów o nasileniu małym do średniego) wynikające z przedłożonego projektu są możliwe do zaakceptowania”.

Analizowany obszar i tereny przyległe do niego od północy, wschodu i południa nie są objęte obowiązującymi planami miejscowymi. Na omawianym terenie w okresie od 1 września 2018 r. do 15 września 2019 r. nie wydano decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o pozwoleniu na budowę.

Od zachodu do przedmiotowego terenu przylega obszar, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu „Śródmieście Płn. – 11 Listopada” w Ostrołęce z 2006 r. Plan ten określa za zachodnią granicą przedmiotowego terenu pas drogowy ulicy Bohaterów Warszawy – drogi klasy zbiorczej (o szerokości ok. 40 m), a dalej tereny MNU – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MSU - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zwartej, UU

- zabudowy usługowej i UUM – zabudowy usługowej z dopuszczoną towarzyszącą funkcją mieszkaniową z obsługującym je układem dróg dojazdowych. W rejonie tym w 2018 r. wprowadzono zmianę prawa miejscowego, w wyniku czego jeden z terenów UU wyznaczonych planem z 2006 r. został zastąpiony terenem U – zabudowy usługowej, jednak o nieco innym profilu. Zmiana nastąpiła w wyniku przyjęcia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Bohaterów Warszawy” w Ostrołęce uchwałą Nr 523/LXX/2018 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 września 2018 r.

II. INFORMACJE, ANALIZY I OCENY

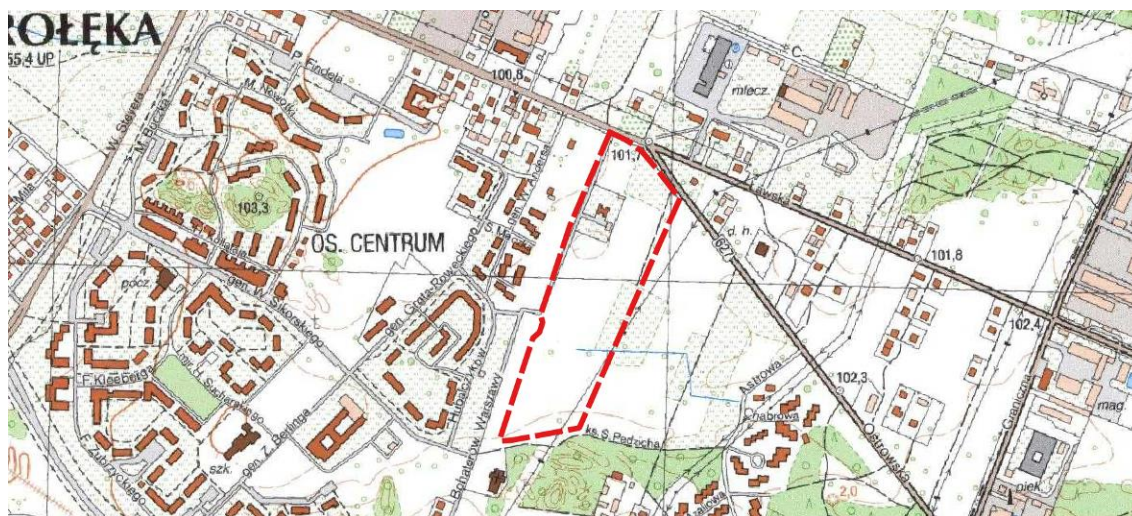
6. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Charakterystyka obszaru opracowania

Miasto Ostrołęka wg podziału administracyjnego Polski położone jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego. Obszar opracowania usytuowany jest zaś w części południowo-wschodniej miasta, w rejonie ulic Ostrowskiej (od północy), Bohaterów Warszawy (od zachodu), Księdza Stanisława Pędzicha (od południa). Teren ten zajmuje powierzchnię około 6,4 ha.

Przedmiotowy rejon miasta podlegał w ostatnich latach urbanizacji. W przeciągu ostatniej dekady na wschód od obszaru opracowania powstało nowe osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zaś nieco dalej na południe osiedle zabudowy wielorodzinnej. Za północną i zachodnią granicą znajdują się starsze zabudowania (za ulicą Bohaterów Warszawy osiedle mieszkaniowe wielorodzinne z obiektami usługowymi), przy czym również w tym rejonie zabudowa była uzupełniana w przeciągu ostatnich 10 lat.

Rys. 3. Położenie obszaru opracowania na tle miasta Ostrołęki (mapa nie przedstawia aktualnego stanu zagospodarowania okolicznych terenów, w tym brak jest osiedla zabudowy jednorodzinnej położonego po wschodniej stronie obszaru opracowania oraz aktualnego przebiegu ulicy Bohaterów Warszawy)

źródło mapy topograficznej w skali 1:10 000: strona www.polska.e-mapa.net

W rejonie opracowania występuje zabudowa o różnej wysokości: niska do 10-12 m w obrębie osiedli zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej głównie z dachami dwu lub wielospadowymi oraz średnia od 4 do 6 kondygnacji (od ok. 12 m do 18 m) głównie z dachami płaskimi w obrębie osiedli zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Ponadto w rejonie tym część działek jest nadal niezabudowana (głównie na wschód i południe od obszaru opracowania), tak jak jest to w przypadku przedmiotowego obszaru. Obszar ten jest pokryty podstawowo przez antropogeniczne murawy, które pojawiły się tu w wyniku zaprzestania użytkowania rolniczego. Na murawach tych występują lokalnie predepty łączące ulice z osiedlami mieszkaniowymi. Ponadto w północno-zachodniej części opracowania znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny (dwulokalowy) usytuowany na dużej działce budowlanej.

Przez teren opracowania w części południowo - wschodniej przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV.

Do obszaru opracowania przylegają dwie znaczące w mieście ulice: Bohaterów Warszawy – droga klasy zbiorczej stanowiąca małą obwodnicę Ostrołęki, łącząca drogę krajową nr 60 z drogą wojewódzką nr 627 i z drogą powiatową – ulicą Goworowską oraz ulica Ostrowska – droga wojewódzka klasy głównej.

Obszar opracowania nie jest położony w obrębie stref ochronnych ujęć wody, stref od cmentarza, stref kontrolowanych od sieci gazowych oraz stref ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. Ponadto w otoczeniu obszaru opracowania i na jego terenie nie występują zakłady zaliczane do zakładów stanowiących źródło poważnych awarii przemysłowych.

Szczegółowe informacje o stanie i funkcjonowaniu środowiska zamieszczono w rozdziale 10 (oznaczono te informacje kursywą), jako materiał wstępny do dalszych analiz.

7. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU

Przedmiotowy obszar nie posiada obowiązującego planu miejscowego, w związku z powyższym zmiany stanu środowiska mogą na tym terenie wynikać z kumulowania się istniejących problemów lub cech pozytywnych, bądź mogą być spowodowane przekształceniami związanymi z możliwością wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub innych decyzji administracyjnych, w tym niewynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, takich jak decyzje wynikające ze specustaw. Należy podkreślić, iż większość tych decyzji nie musi być zgodna z ustaleniami kierunkowymi Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, muszą natomiast uwzględniać przepisy odrębne. W ramach procedury wydawania decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego należy m.in. uwzględnić strefę szkodliwego oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, która znajduje się w obszarze opracowania. W strefie tej nie można lokalizować budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. A zatem możliwe zmiany zagospodarowania przedmiotowego obszaru, jak i przekształcenia stanu środowiska wynikające z tych zmian, są lokalnie ograniczone.

Ponieważ w Ostrołęce występuje silna presja urbanizacyjna, przewiduje się, że mogą być tu wydawane decyzje o warunkach zabudowy umożliwiające chaotyczną zabudowę tego rejonu miasta. Biorąc pod uwagę zasady wydawania decyzji o warunkach zabudowy (tzn. że przeznaczenie zabudowy w takiej decyzji określa się biorąc pod uwagę kontynuację funkcji, parametrów, cech i wskaźników urbanistycznych zabudowy sąsiedniej położonej przy tej samej drodze publicznej) mogłaby tu zostać zrealizowana podstawowo zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z niedużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej lub zabudowa usługowa. Przy czym, przy ustalaniu możliwości lokalizacji nowej zabudowy, musiałby zostać uwzględniony pas technologiczny od znajdującej się w tym rejonie napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia. W wyniku przewidywanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obecnych terenów otwartych, spowodowanych wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy, przewiduje się, że mogłyby nastąpić:

- dalsze przekształcenia powierzchni terenu, w kierunku zmian niwelety, jak również struktury gruntu (ubicie i redukcja tlenu w glebie),
- redukcja powierzchni biologicznie czynnej, co spowodowałoby: ograniczenia infiltracji wód opadowych w głąb profilu glebowego i przyspieszenie odpływu wód opadowych z terenów utwardzonych, likwidację dużej części obecnej szaty roślinnej, w tym podrostu drzew, oraz dalsze ograniczenie miejsc bytowania i przemieszczania się fauny,
- występowanie okresów suszy spowodowane zwiększeniem intensywności zabudowy i szybkim odprowadzaniem wód opadowych z przedmiotowego terenu do sieci kanalizacji deszczowej,
- dalsze zmiany klimatu lokalnego, w kierunku klimatu o cechach typowo miejskich charakteryzujących się występowaniem niskiej wilgotności powietrza, obniżeniem wahań dobowych temperatury i ogólnym jej podwyższeniem,
- niewielkie pogorszenie warunków sanitarnych atmosfery związane ze zwiększeniem ruchu pojazdów silnikowych, ograniczeniem przewietrzania tego terenu, spowodowane powstaniem

średnio wysokiej zabudowy, oraz zdolności do regeneracji powietrza w związku z redukcją szaty roślinnej,

- generacja odpadów komunalnych powstających na tym terenie, w skutek czego część z nich byłaby składowana na składowisku odpadów wpływając na zmianę rzeźby tego terenu, a deponowane odpady byłyby źródłem gazów związanych z rozkładem materii,
- generacja ścieków sanitarnych powstających na tym terenie, które po oczyszczeniu w oczyszczalni zostałyby odprowadzone do rzeki Narew,
- generacja ścieków deszczowych powstających na zanieczyszczonych powierzchniach utwardzonych w tym rejonie, które po podczyszczeniu zostałyby odprowadzone do rzeki Narew.

Podsumowując, na terenach otwartych, niezrealizowanie aktu prawa miejscowego wywołać może przede wszystkim skutki negatywne, o średnim poziomie oddziaływania.

8. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W rozdziale 10 szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy stanu i funkcjonowania środowiska. W związku z tym niniejszy rozdział jest syntetycznym wskazaniem podstawowych zagrożeń.

Występujące w obszarze opracowania i w jego otoczeniu problemy ochrony środowiska należy uznać obecnie w większości za umiarkowanie znaczące lub znaczące. Najistotniejsze problemy wynikają z położenia obszaru opracowania w krajobrazie zurbanizowanym – miejskim. W wyniku działalności człowieka następowały tu zmiany pokrycia terenu od wykorzystania rolniczego do wtórnego pokrycia przez roślinność, a następnie lokalnie lokalizację zabudowy. Na okolicznych terenach działania antropogeniczne spowodowały istotną ingerencję w powierzchnię ziemi w skutek realizacji podziemnej infrastruktury technicznej i podziemnych kondygnacji oraz pokrycia jej przez materiały nieprzepuszczalne. Dominacja zieleni niskiej w obszarze opracowania, a także pokrycie materiałami nieprzepuszczalnymi okolicznych terenów, powodują z kolei negatywne skutki dla funkcjonowania klimatycznego, hydrologicznego i biologicznego tego rejonu Ostrołęki, wywołując podniesienie temperatur, zwiększenie zanieczyszczenia powietrza, zmniejszenie retencji wód opadowych i powolnej ewapotranspiracji oraz brak dogodnych miejsc bytowania fauny. W rozdziale 2.1. szczegółowo scharakteryzowano istniejące problemy i zagrożenia, w związku z tym niniejszy rozdział jest podsumowaniem wcześniejszych analiz.

Występują tu następujące zagrożenia:

- lokalne przekształcenie powierzchni ziemi, w skutek zabudowy części terenu i realizacji układu drogowego;
- przekształcenie warunków gruntowo-wodnych, w tym zmiany bilansu wód w wyniku odwodnienia sąsiadujących ulic i osiedli mieszkaniowych przez sieci kanalizacji deszczowej, a także inne elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków (które mają działanie drenujące). Zmniejszenie retencji naturalnej okolicznych terenów zabudowy na rzecz zwiększenia odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych w wyniku pokrycia terenu przez materiały nieprzepuszczalne i redukcji powierzchni biologicznie czynnej;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków sanitarnych, technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta, a także zanieczyszczenie wód rzeki Czeczotki, w zlewni której znajduje się obszar opracowania;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Głównymi przyczynami przekroczenia norm benzo(a)pirenu i podwyższonego poziomu pyłu zawieszonego są: emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), emisja z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a także z warunkami meteorologicznymi;

- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z obecnością napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia – 110 kV.

9. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zostały ujęte w odpowiednim zakresie przestrzennym w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęka, który to dokument, po jego przyjęciu przez Radę Miasta będzie określał bezpośrednie wytyczne dla ustaleń planów miejscowych, w tym dla aktualnie sporządzanego Planu. Z pośród informacji i ustaleń tego projektowanego dokumentu istotne dla sporządzanego Planu są następujące wskazania:

- na terenach nowoprojektowanej zabudowy należy stosować rozwiązania mające na celu zwiększenie możliwości retencjonowania wód opadowych;
- należy eliminować nieekologiczne źródła ciepła (głównie z sektora komunalno-bytowego) na rzecz uciepłwienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii;
- należy usprawnić istniejące połączenia komunikacyjne oraz rozbudowywać układ komunikacyjny dla nowego zagospodarowania, w tym poprzez wprowadzenie zintegrowanego systemu transportowego w zakresie budowy dróg obwodowych oraz rozwoju ścieżek rowerowych, celem eliminacji przestojów w ruchu powodujących wzrost zanieczyszczenia pochodzących z tego źródła (głównie NO₂ i CO);
- należy działać na rzecz poprawy jakości wód powierzchniowych;
- należy utrzymać właściwą jakość wód podziemnych;
- należy ograniczyć zabudowę na terenie dolin i obniżeni terenu oraz na obszarach z brakiem izolacji lub słabą izolacją w utworach wodonośnych celem zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych;
- należy uporządkować gospodarkę wodno-ściekową m.in. poprzez podłączenie terenów zwartej zabudowy do zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- należy zapewnić optymalne warunki zasilania cieków;
- należy chronić zbiorowiska roślinności wodnej i przywodnej;
- należy dążyć do zróżnicowania struktury zieleni, celem eliminacji zwiększonej erozji wodnej gleb;
- należy zachować jak największy udział powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji (w obszarze sporządzanego Planu w projekcie Studium nie wskazano minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej);
- należy chronić grunty przed zanieczyszczeniami przemysłowymi;
- należy monitorować i chronić przed zanieczyszczeniami grunty wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych;
- należy modernizować drogi i ulice;
- należy stosować innowacyjne rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu;
- w przypadku stwierdzenia ponadnormatywnego oddziaływania hałasu na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji należy stosować zabezpieczenia akustyczne zabezpieczające tereny podlegające ochronie akustycznej poprzez stosowanie ekranów akustycznych, wałów ziemnych, zieleni izolacyjnej a w przypadku zakładów produkcyjnych również instalacji i technologii ograniczających hałas produkcyjny;
- należy dążyć do zwiększania konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego;
- należy ograniczać działalność powodującą nadmierny hałas, zwłaszcza w sąsiedztwie terenów mieszkalnych i publicznie dostępnych;

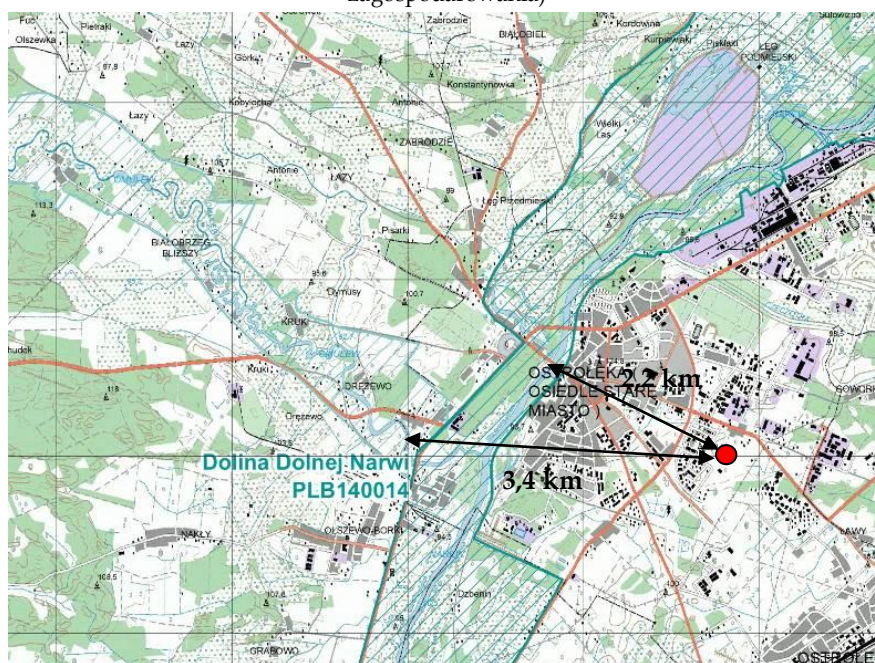
- należy ustanawiać strefy ochronne dla istniejących i planowanych elektroenergetycznych linii napowietrznych wysokich i najwyższych napięć (o napięciach znamionowych 110kV, 220kV i 400kV).

W rozdziale 10 niniejszej prognozy wskazano szczegółowe cele ochrony środowiska w zakresie ochrony wód i powietrza ustanowione w takich dokumentach jak: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. oraz Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjęty uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w dniu 8 września 2020 r. Następnie wskazano sposób ich ujęcia w Planie.

Jednym z celów ochrony środowiska ustanowionym na szczeblu krajowym jest ochrona przyrody realizowana m.in. na obszarach ochrony przyrody i poprzez ochronę obiektów ustanowionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*. W obszarze Planu nie występują obiekty i obszary ochrony przyrody, natomiast w jego otoczeniu położone są następujące obszary:

- **Obszar Specjalnej Ochrony (OSO) Ptaków - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014 – najbardziej wysunięta w kierunku tego Obszaru granica opracowania znajduje się w odległości około 2,2 km na północny-zachód od niego. Analizowany teren jest odseparowany od Doliny Dolnej Narwi terenami zwartej zabudowy miasta Ostrołęki.

Rys. 4. Schematyczna lokalizacja obszaru opracowania na tle fragmentu mapy z zaznaczonym Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Narwi” (ciemno niebieski szraf) i „Doliny Omulwi i Płodownicy” (jasnoniebieski szraf) - czerwonym punktem oznaczono lokalizację obszaru opracowania (mapa nie przedstawia aktualnego sposobu zagospodarowania)

źródło: strona internetowa <http://natura2000.mos.gov.pl>

Celem utworzenia obszaru specjalnej ochrony ptaków jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, wymienionych w załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywy Ptasiej. Występuje tu co najmniej 35 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej (wg danych z SFD, 2021). Jest to bardzo ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, szczególnie w okresie lęgowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: batalion, błotniak łąkowy, dubelt, kraska, krwawodziób, kulik wielki (wg aktualizacji Planu zadań ochronnych z maja 2016 r. brak stwierdzeń gatunku w obszarze po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej), kulon, łabędź krzykliwy, rybitwa białoczelna, rybitwa czarna, rybitwa rzeczna, rycyk, sieweczka rzeczna, sowa błotna, zimorodek. W okresie wędrówek występuje tu co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego bataliona oraz stosunkowo duże koncentracje osiąga rybitwa białoskrzydła. Występujące tu ptaki są związane

z siedliskami wodnymi, nadwodnymi, łąkami, pastwiskami oraz terenami pól uprawnych.

Wg danych uzyskany od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w 2019 r. na terenie miasta Ostrołęki występują następujące gatunki ptaków, będące przedmiotem ochrony w omawianym Obszarze Natura 2000:

Batalion *Philomachus pugnax* A151 - siedliskiem lęgowym batalionów są otwarte, rozległe łąki i pastwiska zalewowe oraz mechowiska. Gniazdują na ziemi, w suchym miejscu. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu marca do maja, odlatuje od początku lipca do października. Istotnymi zagrożeniami dla ptaków lęgowych są: drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, wędkarstwo, zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk i pastwisk, budowa dróg, zmiany reżimu hydrologicznego skracające częstość i długość zalewów, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk (np. zamiana na grunty orne lub zalesianie). Zagrożenia dla przelotnych batalionów to: zmiany reżimu hydrologicznego (brak wiosennych zalewów), zanik wypasu i zaniechanie koszenia skutkujące zarastaniem łąk i pastwisk, zmiana sposobu uprawy, napowietrzne linie energetyczne, budowa farm wiatrowych, budowa dróg oraz loty balonów, motolotni itp.

Brodzicz piskliwy *Actitis hypoleucos* A168 - gniazduje w rozproszeniu w suchych miejscach w pobliżu wody (zwykle rzeki), pod osłoną traw, krzaków oraz gęstej roślinności. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenia dla brodzica piskliwego to: prace regulacyjne wód, wędkarstwo, sporty i różne formy czynnego wypoczynku i rekreacji uprawiane w plenerze, rozwój zabudowy lotniskowej, drapieżnictwo ze strony lisa, jenota i norki amerykańskiej oraz wrony, intensyfikacja (w sezonie lęgowym) żeglugi motorowej i kajakowej, a także loty balonów, motolotni itp.

Brzegówka *Riparia riparia* A249 - kolonie brzegówki znajdują się przeważnie w stromych skarpach nadrzecznych, w żwirowniach, piaskowniach, urwistych brzegach różnego rodzaju zbiorników wodnych i w wykopach budowlanych, w wyrobiskach kopalni odkrywkowych. Gatunek wędrowny, przylatuje od kwietnia do maja, odlatuje od lipca do października. Zagrożenie dla brzegówki to: utrata siedlisk lęgowych w wyniku zmian reżimu hydrologicznego rzek (podtapianie nom w czasie powodzi lub obrywania skarp w skutek ich przesuszenia), straty w lęgach spowodowane przez obfite deszcze w sezonie lęgowym lub spowodowane bezpośrednio przez ludzi w wyniku prowadzonych prac, dłuższego przebywania w pobliżu nor lub ich celowego niszczenia.

Cyranka *Anas querquedula* A055 - to gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub w kwietniu, odlatuje od sierpnia do października. Siedliskiem cyranki w obszarze są otwarte łąki, pastwiska (również stosunkowo suche) w sąsiedztwie starorzeczy. Czynnikami zagrażającymi w przypadku cyranki są: zarastanie użytków zielonych na skutek zarzucenia pasterstwa i braku koszenia oraz drapieżnictwo, a potencjalnie również penetracja siedlisk lęgowych przez ludzi oraz zmiany reżimu hydrologicznego.

Derkacz *Crex crex* A122 - gniazduje na rozległych wilgotnych łąkach, na ziemi pod osłoną traw lub w krzaku. Gatunek wędrowny, przylatuje w końcu kwietnia lub w maju, odlatuje od sierpnia do października. Istotnymi zagrożeniami dla derkacza są: osuszanie terenu, wczesny termin koszenia, a także jego sposób (do środka), zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych łąk, zmiana sposobu użytkowania łąk i pastwisk oraz budowa dróg.

Dudek *Upupa epops* A232 - gniazduje w dziuplach, budkach lęgowych, opuszczonych budynkach, stertach gałęzi w mozaikowym krajobrazie obfitującym w suche pastwiska i ugory. Zajmuje skraje starych widnych drzewostanów liściastych i aleje drzew w pobliżu rowów, pól i ugorów w obrębie terenów otwartych, a także niewielkie prześwietlone lasy z rozległymi polanami, przerębami i szerokimi przecinkami, obrzeża dużych lasów sąsiadujące z otwartymi terenami, także sady i obrzeża siedlisk ludzkich. Gatunek wędrowny, przylatuje od marca do początku maja, odlatuje od lipca do listopada. Zagrożenia stanowią: zmiany w użytkowaniu prowadzące do zarastania otwartych pastwisk, zamiana ubogich pastwisk, łąk i ugorów na grunty orne (zwłaszcza uprawy kukurydzy), wycinka dziuplastych drzew w krajobrazie rolniczym, rozwój zabudowy lotniskowej.

Dziwonia *Carpodacus erythrinus* A371 - to gatunek wędrowny, przylatuje w maju i początku czerwca, odlatuje w sierpniu i początku września. Siedliskiem lęgowym są zakrzaczenia wśród terenów podmokłych, zwykle w pobliżu wód. Ptaki tego gatunku zostały zinwentaryzowane stosunkowo blisko terenu opracowania (w dolinie Narwi, za wałem przeciwpowodziowym, który odgradza teren planu od OSOP). Zagrożeniem dla dziwoni jest usuwanie zakrzaczeń w pobliżu rzeki i starorzeczy.

Gągoł *Bucephala clangula* A067 - zamieszkuje rzeki, starorzecza, jeziora w strefie lasów liściastych czasem nawet stawy rybne pod warunkiem, że w pobliżu znajdują się stare, dziuplaste drzewa. Gniazduje z reguły w dziuplach drzew, zajmuje także budki lęgowe. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu i w kwietniu, odlatuje od września do listopada. Zagrożeniami dla gągoła są: intensywna penetracja brzegów rzeki, wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew dziuplastych, rozwój zabudowy lotniskowej, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków (płoszenie, niepokojenie), a także napowietrzne linii energetyczne, loty balonów, motolotni itp.

Łabędź niemy *Cygnus olor* A036 - w dolinie Narwi zasiedla przede wszystkim starorzecza, czasem nawet dość silnie zarośnięte. Do zagrożeń w obszarze można zaliczyć wzrost antropopresji związany z rozwojem zabudowy lotniskowej oraz ew. zanieczyszczenie wód.

Żuraw *Grus grus* A127 - to gatunek terytorialny. Gnieździ się w podmokłych lasach i na torfowiskach, a także zarastających torfiankach i starorzeczach, żeruje na łąkach i polach. Gniazdo zakłada na ziemi, w bardzo wilgotnym terenie, zazwyczaj jest ono zewsząd otoczone wodą. Gatunek wędrowny, przylatuje w marcu lub na początku kwietnia, odlatuje we wrześniu i październiku. Zagrożeniem dla żurawia są: zmiany reżimu hydrologicznego, rozwój zabudowy lotniskowej, intensywna penetracja, a także budowa farm wiatrowych oraz loty balonów, motolotni itp.

Ponadto w okolicach Ostrołęki zinwentaryzowano również inne gatunki ptaków będące przedmiotem ochrony w OSO Dolina Dolnej Narwi takie jak: krzyk *Gallinago gallinago* A153, błotniak stawowy *Circus aeruginosus* A081, krwawodziób *Tinga totanus* A162, sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula* A137, sieweczka rzeczna *Charadrius dubius* A136, zimorodek *Alcedo atthis* A229. Przedstawiciele tych gatunków występują głównie na północny-wschód od granic miasta, w okolicach dużego sztucznego zbiornika wodnego (osadnika, obecnie częściowo wypełnionego wodą) w pobliżu miejscowości Wielki Las i Księży Las.

Jako **główne zagrożenia** w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- rozwój zabudowy lotniskowej (prowadzi do zwiększenia antropopresji i ograniczenia dostępności siedlisk),
- intensywna penetracja brzegów starorzeczy przez wędkarzy, intensywna penetracja przez – pieszych i samochody - zwłaszcza w dni wolne od pracy, nadmierna presja łodzi motorowych oraz kajaków, przejazdy samochodów terenowych, quadów i motocykli (powodują płoszenie ptaków i obniżenie jakości siedlisk lęgowych co może lokalnie przyczynić się m.in. do spadku sukcesu lęgowego lub porzucenia lęgów),
- napowietrzne linie energetyczne zlokalizowane w dolinach rzecznych (stwarzają ryzyko kolizji z lecącymi ptakami),
- zmiany sposobu użytkowania łąk, pastwisk i ugorów np. zamiana na grunty orne lub zalesianie (prowadzi do fragmentacji i utraty żerowisk i spadku sukcesu lęgowego), zmiany w użytkowaniu trwałych użytków zielonych (prowadzą do zarastania otwartych pastwisk i łąk stanowiących żerowiska oraz stanowiska lęgowe), usuwanie zakrzaceń w pobliżu rzeki i starorzeczy, stanowiących siedlisko lęgowe ptaków,
- wyrąb starych drzewostanów oraz pojedynczych drzew (powoduje utratę siedlisk gniazdowych),
- wczesny termin koszenia łąk i pastwisk, a także jego sposób (do środka) i bardzo niska wysokość (zagrożają lęgom),
- presja lisa, jenota i norki amerykańskiej (prowadzi do wzrostu śmiertelności i ograniczenia sukcesu lęgowego),
- polowania (prowadzą do płoszenia ptaków oraz wzrostu śmiertelności w wyniku zabijania, zranienia oraz połykania śrucin ołowianych),
- wykonywanie lotów m.in. balonami, motolotniami nad miejscami żerowania i odpoczynku ptaków migrujących, a także lęgówkami ptaków wodno-błotnych (powodują płoszenie, ograniczenie dostępności siedlisk, a w skrajnym wypadku mogą spowodować porzucenia lęgów),
- zmiany naturalnego reżimu hydrologicznego - skracające częstość i długość zalewów, brak piaszczystych odsypów wewnątrz zakoli rzeki (wpływają na obniżenie jakości i powierzchni siedlisk lęgowych), nadmierne odwodnienie terenu rowami melioracyjnymi (skutkuje spadkiem jakości siedliska lęgowego),

- zanieczyszczenie wód (prowadzi do zubożenia bazy pokarmowej i zmian w strukturze siedlisk np. nadmiernej eutrofizacji oraz spadku przejrzystości wody),
- wydobycie piasku i żwiru na terenach łęgowych w czasie sezonu łęgowego (grozi zniszczeniem lub porzucającem łęgów).

• W dalszym otoczeniu przedmiotowego terenu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Doliny Omulwi i Płodownicy PLB140005**. Jest on oddalony od granic opracowania o ok. 3,4 km w kierunku zachodnim. Ponadto jest on odseparowany poprzez tereny zabudowane miasta Ostrołęki, a także dolinę rzeki Narew (nie znajduje się w strefie zasilania tych rzek).

OSO obejmuje doliny rzek Omulew i Płodownica, w których zachowały się rozległe, największe w regionie Równiny Kurpiowskiej, torfowiska niskie. Prace melioracyjne prowadzone w tych dolinach nie były tak intensywne, dzięki czemu zachowały się tu naturalne tereny zalewowe. W dolnym odcinku Omulwi występują dobrze zachowane stare łągi. Znaczną część obszaru zajmują łąki o ekstensywnym sposobie użytkowania. Zgodnie z danymi zawartymi w Standardowym Formularzu Danych, aktualizowanym w 2021 roku, występuje tu co najmniej 26 gatunków ptaków łęgowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Ponadto wykazano występowanie szeregu gatunków ptaków migrujących niewymienionych w Załączniku I. Jako przedmioty ochrony (PZO, 2016 r.) uznanych zostało 19 gatunków. Spośród nich 12 to gatunki z I załącznika Dyrektywy Ptasiej. Na terenie obszaru występuje kilka gatunków silnie zagrożonych wyginięciem (kraska, wodniczka i cietrzew). Obszar ma kluczowe znaczenie dla ochrony kulika wielkiego, będąc jedną z największych krajowych ostoi gatunku. Przedmiotami ochrony są gatunki zajmujące różnorodne siedliska. Na terenach łąk i turzycowisk są to: kropiatka, kulik wielki, rycyk, krwawodziób, dubelt, kszyk, błotniak łąkowy, wodniczka i cietrzew. W urozmaiconym krajobrazie kulturowym powszechnie występują: bocian biały, lerka, świergotek polny, dudek oraz ginąca kraska. Z kolei ze stawami rybnymi związane są: wąsatka i pliszka cytrynowa. Na terenach leśnych (ubogie bory sosnowe na piaszczystych glebach) powszechnie występuje lelek.

Na terenie Ostrołęki wg danych RDOŚ w Warszawie z 2019 r. nie zinwentaryzowano występowania gatunków będących przedmiotem ochrony. Natomiast na północ od granic miasta (w promieniu do 2 km) występują takie gatunki jak: świergotek polny *Anthus campestris* A255, lerka *Lullula arborea* A246, bocian biały *Ciconia ciconia* A031.

Jako **główne zagrożenia** w obrębie OSO dla ptaków będących przedmiotem ochrony, w Planie zadań ochronnych dla tego obszaru, wymieniono:

- zarastanie łąk na skutek zaprzestania wykaszania (utrata żerowisk i miejsc gniazdowania),
- żniwa (w przypadku gniazd zakładanych w uprawach zbóż i rzepaku), które rozpoczynają się zwykle w pełni okresu łęgowego (utrata łęgów),
- intensywne użytkowanie łąk - częste koszenie i zwiększenie areału terenów z intensywną uprawą (utrata łęgów),
- zaorywanie ugorów (atrakcyjnych miejsc żerowiskowych), zalesianie ugorów i muraw napiaskowych, zalesienia lub zabudowa gruntów piaszczystych w sąsiedztwie lasów, jak również wśród terenów rolnych (utrata siedlisk),
- zmniejszenie powierzchni otwartych (zręby, uprawy wielkopowierzchniowe) w efekcie eutrofizacji siedlisk leśnych i zmian w ich klasyfikacji,
- radykalne zmniejszenie powierzchni wysokich szuwarów na stawach,
- wycinanie starych dziuplastych drzew, głównie wierzb i topól, usuwanie niewielkich kęp zadrzewień w sąsiedztwie zabudowań wiejskich i łąk, wycinanie lub przycinka przydrożnych drzew (utrata siedlisk, miejsc gniazdowania),
- wzrost penetracji ludzi na terenach żerowiskowych i w miejscach gniazdowania (płoszenie),
- możliwość prostowania koryt rzecznych, włącznie z pogłębianiem koryta, powodujące osuszanie terenów przyległych; zmiana stosunków wodnych (utrata siedlisk),
- polowanie na kaczki (płoszenie, przypadkowe trafienia innych gatunków),
- drapieżnictwo, głównie ze strony lisa, kuny i dzika, a także psów i kotów (utrata łęgów),
- ulewne deszcze (zalewanie gniazd położonych w nieckach terenu).

Problematyka ochrony środowiska w projekcie Planu

Uwzględniając istniejące uwarunkowania (w tym środowiskowe, społeczne, prawne itp.), w obszarze Planu zaadaptowano istniejący teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz dopuszczono w jego obrębie zabudowę usługową oraz uwzględniono istniejący teren parkingu miejskiego. Ponadto wzdłuż dróg, charakteryzujących się stosunkowo dużym ruchem pojazdów silnikowych, zaplanowano tereny usług, zaś w głębi tego kwartału zaplanowano tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, sąsiadujące z kwartałem zabudowy o tej samej funkcji. Opis przeznaczenia poszczególnych terenów znajduje się w rozdziale 5.

Biorąc pod uwagę wytyczne projektu Studium miasta Ostrołęki, a także innych dokumentów określających politykę ekologiczną, wprowadzono następujące ustalenia mające na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, za wyjątkiem przedsięwzięć z zakresu uzbrojenia terenu, w tym łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi;
- zakaz prowadzenia działalności usługowej, która może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, za wyjątkiem działalności z zakresu łączności publicznej, jeżeli takie przedsięwzięcie jest zgodne z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych:
 - wskazano obowiązek przestrzegania zasad odprowadzania ścieków do wód i ziemi zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego (w szczególności art. 75 i 77 ww. ustawy),
 - ustalono odprowadzanie ścieków bytowych siecią kanalizacji sanitarnej do miejskiej oczyszczalni ścieków,
 - wskazano wstępne oczyszczanie ścieków technologicznych z zanieczyszczeń przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków,
 - ustalono odprowadzenia wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów i rowów chłonnych oraz dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni szczelnych do sieci kanalizacji deszczowej,
 - wskazano obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu Prawa wodnego,
 - wskazano gospodarowanie odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego ustalono zaopatrzenie w ciepło budynków z sieci ciepłowniczej, z indywidualnych źródeł ciepła z zastosowanie gazu przewodowego, energii elektrycznej lub oleju opałowego oraz dopuszczono wykorzystanie indywidualnych odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi, przy czym w obszarze Planu zakazano lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii: o mocy przekraczającej 500 kW, wykorzystujących energię wiatru, w tym z urządzeń o mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych, z biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów;
- w zakresie ochrony przed hałasem ustalono obowiązek traktowania:
 - obowiązek traktowania terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN) jako terenu „pod zabudowę mieszkaniową”, a terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej (MNU) jako terenu „pod zabudowę mieszkaniowo-usługową”, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu Prawa ochrony środowiska (art. 114),
 - nakaz realizacji mieszkań tak, aby były odizolowane akustycznie od lokali użytkowych i nie były przejściowe przez lokale użytkowe;
- w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono strefę potencjalnego oddziaływania napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia, w obrębie której zakazano lokalizacji budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;

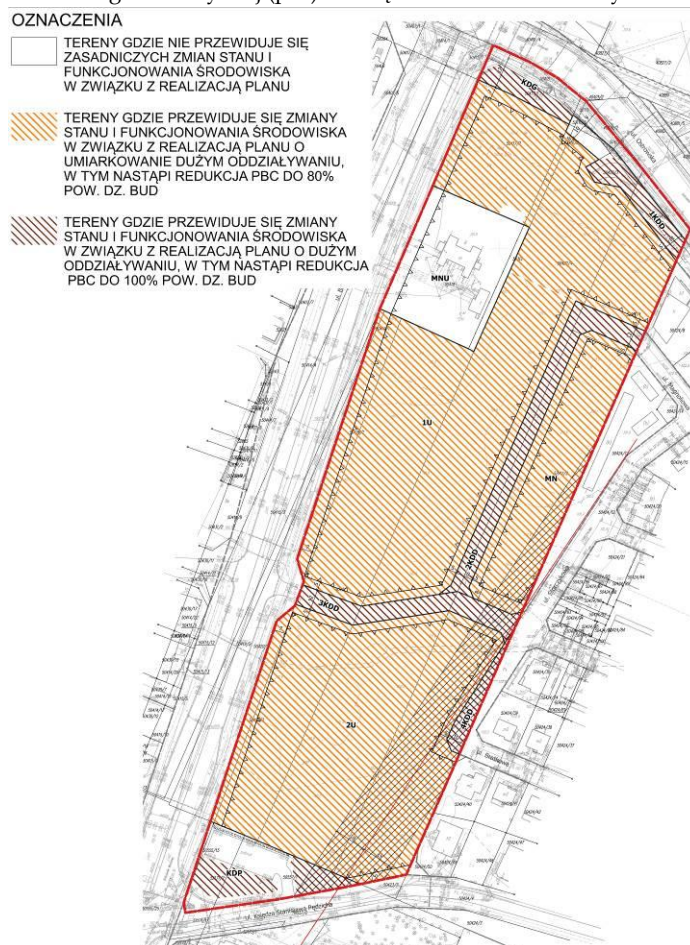
- w zakresie ochrony zdrowia ludzi m.in. ustalono zaopatrzenie w wodę, w tym do celów bytowych, w oparciu o komunalne urządzenia i sieci zaopatrzenia w wodę poprzez sieć wodociągową;
- **zasady ochrony funkcjonowania przyrodniczego i kształtowania krajobrazu** - ustalono zachowanie udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych:

Symbole przeznaczenia terenów	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na działce budowlanej [%]	Powierzchnia terenów w Planie [ha]	Minimalna powierzchnia terenów stanowiących powierzchnię biologicznie czynną [ha]
MN	30	0,56	0,17
MNU	35	0,46	0,16
U	20	4,37	0,87
KDP	10	0,26	0,03
KDG, KDD	0*	0,74	0
Sumy:		6,4	1,23

* brak określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, przyjęto wartości wynikające z możliwości zagospodarowania terenu ustalonego w Planie.

Jak wynika z powyższego zestawienia w Planie ustalono zachowanie minimum 1,23 ha powierzchni biologicznie czynnej, co stanowi około 19,2% powierzchni Planu. W skład tych obszarów będzie wchodziła powierzchnia gruntu, pokryta przez zieleń urządzonej towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, usługowej oraz na parkingu. Do tej sumy nie wliczono terenów nieutwardzonych w obrębie terenów dróg, choć i tu będą zapewne występować tereny zieleni urządzonej, jak choćby zieleń przydrożna. Zatem podany powyżej minimalny procentowy udział powierzchni biologicznie czynnej będzie prawdopodobnie nieco większy.

Rys. 5. Przewidywane zmiany stanu i funkcjonowania środowiska, w tym minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (pbc) w obrębie działek budowlanych.

Wyznaczone sporządzanym Planem, nowe tereny zabudowy oraz komunikacji zajmują powierzchnię około 5,61 ha, czyli 87,7% powierzchni Planu. Na tych terenach wg ustaleń Planu zachowane zostanie minimum około 1 ha powierzchni biologicznie czynnej, a więc redukcja powierzchni biologicznie czynnej w skutek realizacji ustaleń Planu będzie występowała na około 4,62 ha, co stanowi 72% powierzchni obszaru Planu.

Podane powierzchnie i udziały procentowe mają charakter przybliżony, ponieważ w planach podaje się udział minimalny powierzchni biologicznie czynnej, natomiast w wyniku realizacji ustaleń Planu może on być większy.

Porównując wskazania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki dotyczące ochrony środowiska określone na podstawie celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, z ustaleniami analizowanego aktu prawa miejscowego, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu uwzględniają wskazane cele.

10. ANALIZA PRZEWIDYWANEGO ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO I LUDZI, Z UWZGLĘDNIENIEM ZALEŻNOŚCI MIĘDZY ELEMENTAMI ŚRODOWISKA I MIĘDZY ODDZIAŁYWANIAM NA TE ELEMENTY

10.1. Przewidywane skutki realizacji ustaleń planu miejscowego na poszczególne elementy środowiska

Ukształtowanie powierzchni terenu, struktura gleby

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski J. Kondrackiego (2000 r.) omawiany obszar znajduje się na obszarze jednostki geomorfologicznej: Międzyrzecze Łomżyńskie (318.67), położonej w makroregionie Niziny Północnomazowieckiej (318.6), wchodzącej w skład podprovincji Niziny Środkowopolskiej (318).

Teren ten zlokalizowany jest na erozyjno-akumulacyjnej równinie sandrowej. Obszar opracowania położony jest na wysokości od ok. 101,2 do 102,5 m n.p.m. Rzeźba terenu łagodnie opada w kierunku północnym. Najniższy punkt terenu znajduje się w północno-zachodniej części opracowania. Spadki terenu są minimalne – nie przekraczają 2°.

Rzeźba terenu została w tym rejonie dotychczas w niedużym stopniu przekształcona antropogenicznie, w wyniku wcześniejszej działalności rolniczej a także lokalizacji zabudowy w północno-zachodniej części tego obszaru. Tereny okoliczne uległy jednak większemu przekształceniu w skutek prowadzenia prac budowlanych związanych z realizacją zabudowy i ulic. W wyniku prowadzonych prac powstały nasypy i wykopy. Pod względem ukształtowania terenu brak jest tu form wyróżniających się w krajobrazie bądź form zmniejszających przydatności terenu dla realizacji funkcji miejskich.

Na stan rzeźby terenu ma też wpływ odprowadzanie i deponowanie odpadów. Odpady komunalne, odpady zielone, w tym odpady z terenów ulic, oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych powstające na terenie miasta są zagospodarowane w regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), oddanej do użytku w 2015 r., w której zastosowano nowoczesną technologię pozwalającą na maksymalny odzysk z odpadów surowców nadających się do recyklingu. W skład Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych „Stacji Segregacji Odpadów Komunalnych miasta Ostrołęki i gmin powiatu ostrołęckiego” wchodzi 18 obiektów, w tym dwa najważniejsze – hala sortowni i kompostownia. Zorganizowany systemem gospodarowania odpadami komunalnymi Ostrołęki obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości, na których powstają odpady komunalne. W pobliżu ww. ZUOK od 2013 r. funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który obsługuje mieszkańców miasta Ostrołęki oraz gminy Rzekuń. Wraz ze zmianami przepisów w zakresie gospodarki odpadami stopniowo zmniejszyła się ilość odpadów składowanych na wysypiskach na rzecz odpadów poddanych recyklingowi.

Wierzchnią warstwę utworów glebowych w rejonie opracowania stanowią czwartorzędowe gliny zwałowe stadiu północnomazowieckiego oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe naniesione tu podczas stadiu północnomazowieckiego zlodowacenia środkowopolskiego. Piaski i żwiry wodnolodowcowe tworzą w rejonie obszaru opracowania szerokie płaskodenne doliny naniesione przez wody roztopowe lądolodu, którego czoło dochodziło prawdopodobnie do Nowogrodu. Duże ilości wód doprowadziły do powstania rozległych równin erozyjno-akumulacyjnych. Dna dolin wypełnione zostały piaskami wodnolodowcowymi rozczłonkowanymi

na płaty różnej wielkości i zmiennej miąższości. Występujące tu piaski są drobno- i średnioziarniste z niewielką domieszką żwirów i otoczków o miąższość do 10 m.

Gliny zwałowe tworzą zaś ciekłą warstwę do około 5 m miąższości zredukowaną przez przepływ wód roztopowych, przy czym w wielu miejscach leżą na glinach zwałowych zlodowacenia środkowopolskiego stadiu mazowiecko-podlaskiego.

Opisane utwory gruntowe charakteryzują się korzystnymi warunkami budowlanymi.

Pierwotna budowa tego terenu nie uległa zasadniczym zmianom na większości obszaru opracowania.

Na terenie opracowania i w jego najbliższym otoczeniu nie występuje zagrożenie wystąpienia ruchów masowych ziemi ze względu na małe spadki terenu oraz występowanie utworów geologicznych, które nie uplastyczniają się pod wpływem wody.

Plan adaptuje istniejący teren zabudowy (MNU) oraz tereny komunikacji (fragmenty terenów KDG, 1KDD i KDP), które stanowią nieco ponad 12% powierzchni Planu. Na tych terenach nie przewiduje się wystąpienia zasadniczych zmian rzeźby terenu i struktury gleb spowodowanych realizacją ustaleń sporządzonego aktu prawa miejscowego.

Na pozostałych niecałych 88% powierzchni analizowanego obszaru w Planie wyznaczono nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej oraz tereny komunikacji w obrębie muraw antropogenicznych (odłogowanych użytków rolnych – gruntów ornych i pastwisk). Zatem w wyniku opisanej zmiany sposobu użytkowania i zagospodarowania nastąpi trwała likwidacja niewykorzystywanych od lat użytków rolnych niskich klas bonitacyjnych, a co z tym związane również zmiana struktury gleby spowodowana wymianą i przemieszaniem powierzchniowej warstwy gruntu oraz ubijaniem.

Na planowanych nowych terenach zabudowy i komunikacji mogą wystąpić stałe zmiany niwelety terenu wynikające z kształtowania rzeźby terenu na potrzeby realizacji zabudowy, rekreacji, jezdni, czy chodników, a także czasowe zmiany niwelety związane z realizacją infrastruktury podziemnej. Ponadto w obrębie planowanych terenów zabudowy i komunikacji, w skutek realizacji nowych obiektów budowlanych dopuszczonych Planem, mogą nastąpić stałe zmiany warunków podłoża - usunięcie warstwy próchnicznej oraz zagęszczanie i uszczelnianie gruntów. Tereny, na których planowana jest zabudowa charakteryzują się korzystnymi warunkami gruntowo-wodnym dla budownictwa, w związku z powyższym nie przewiduje się konieczności wymiany gruntów spowodowanej realizacją planowanego zagospodarowania.

Opisane przekształcenia rzeźby terenu będą dotyczyć krajobrazu o niewyróżniającej się niwelecie – podstawowo terenów płaskich. Nie przewiduje się lokalizacji nowego zagospodarowania na obszarach odznaczających się wysokimi walorami ukształtowania terenu.

W obszarze Planu nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi. Ze względu na istniejące niewielkie spadki terenu, warunki gruntowo-wodne, a także planowane zagospodarowanie nie przewiduje się również, w wyniku realizacji ustaleń Planu, powstania ryzyka ww. ruchów.

Jednym z czynników mających wpływ na ukształtowanie powierzchni ziemi jest składowanie odpadów. Oddziaływanie Planu w zakresie wytwarzania i składowania odpadów zostało przedstawione w rozdziale 10.2.

Kopaliny

Na terenie opracowania i w jego otoczeniu nie stwierdzono występowania złóż kruszywa naturalnego lub innych kopalin (dane: PIG - MIDAS), jak również zweryfikowanych obszarów perspektywicznych lub prognostycznych występowania tych złóż.

W związku z powyższymi danymi w prognozie nie przedstawiono wpływu realizacji ustaleń Planu na zasoby kopaliny i ich racjonalne wykorzystanie.

Bilans wód podziemnych i powierzchniowych oraz układ hydrologiczny

Teren opracowania znajduje się w zlewni rzeki Czeczotki (kod JCWP RW200017265369), która jest lewostronnym dopływem Narwi. Rzeka Czeczotka ma 51 km długości i jest zasilana z obszaru o powierzchni 130 km². Rzeka ta położona jest na północ od granic opracowania w odległości nieco ponad kilometra, rzeka Narwa położona jest zaś na zachód od granic opracowania w odległości około 2,4 km. Na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie brak jest jakichkolwiek zbiorników wodnych. Wg map przez południową część obszaru

opracowania przebiegał rów melioracyjny. Obecnie brak jest śladów po jego istnieniu, został on zlikwidowany wraz z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej w tym rejonie miasta. Obecnie nadmiar wód opadowych z tego rejonu Ostrołki jest zbierany systemem kanalizacji deszczowej, który odprowadza je do Narwi.

W obrębie opracowania nie wyznaczono obszaru szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z Mapą zagrożenia powodziowego i Mapą ryzyka powodziowego udostępnioną przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w grudniu 2020 r. Na wysokości obszaru opracowania dolina Narwi jest odseparowana od miasta wałami przeciwpowodziowymi.

Na stan ilościowy wód w rzecze ma wpływ m.in. pobór wody. Na zaspokojenie potrzeb całej ludności w mieście i gminach sąsiednich pobierana jest jednak woda podziemna. Pobór wody w tym zakresie nie oddziałuje więc na stan ilościowy wód rzeki Narwi. Na terenie miasta woda z rzeki jest pobierana natomiast przez zakład ENERGA Elektrownia Ostrołęka S.A., a także zakład Stora Enso Poland S.A. Pierwszy z ww. zakładów jest jednym z największych w województwie zakładów pobierających wodę z rzeki Narew, która jest niezbędna do chłodzenia bloków elektrowni (bloku B).

Analizowana część Ostrołki położona jest w obrębie Jednolitej Części Wód Podziemnych – JCWPd nr 51 (kod UE PLGW200051). Struktura tego JCWPd jest złożona z pięciu poziomów wodonośnych, w tym czterech czwartorzędowych i jednego trzeciorzędowego, rozdzielonych utworami trudnoprzepuszczalnymi. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu.

W Ostrołęce pierwsze piętro czwartorzędowe składa się z dwóch różnowiekowych poziomów użytkowych – płytszego, uznanego za główny poziom w dolinie rzeki Narwi oraz głębszego, który jest poziomem głównym na wysoczyźnie. W obszarze opracowania i w jego najbliższej okolicy występuje ten drugi poziom, związany z utworami zalegającymi na wysoczyźnie. Wg szkicu hydrogeologicznego załączonego do Objaśnień do Szczegółowej mapy geologicznej Polski (ark. Ostrołęka) zwierciadło tych wód gruntowych występuje na omawianym rejonie Ostrołki na poziomie 2-3 m p.p.t. (rzędna około 95 m n.p.m.). Wg Mapy hydrograficznej Polski (www.geportal.gov.pl, dane archiwalne - mapy tematyczne) 2 m p.p.t. wody gruntowe występują jedynie w części południowej wzdłuż nie istniejącego obecnie rowu melioracyjnego, na pozostałej części terenu opracowania występują niżej. Pierwszy poziom wodonośny jest drenowany przez wody rzeki Narwi i Czeczotki, do których odbywa się powolny spływ wód podziemnych z rejonu opracowania. Poziom ten eksploatowany był niegdyś przez indywidualne studnie, obecnie stanowiące rzadkość. Wieloletnia eksploatacja tych studni spowodowała wytworzenie regionalnego leja depresyjnego, który w 1980 roku był szacowany na 110 km². Jednak wg Mapy hydrogeologicznej Polski w roku 2001 obszar oddziaływania poboru wody ograniczony był już do 20-30 km².

Pierwsza warstwa wodonośna jest bezpośrednio zasilana wodami opadowymi i roztopowymi. Obecnie krążenie wód na tym poziomie jest modyfikowane czynnikami antropogenicznymi. Główną przyczyną tego zjawiska jest zrealizowanie na okolicznych terenach nieprzepuszczalnych nawierzchni utwardzonych oraz kanalizacji deszczowej. Spowodowało to znaczący odpływ wód opadowych i roztopowych, zmniejszenie retencji naturalnej gruntu, a w konsekwencji występowanie zjawiska suszy. Na zmniejszenie możliwości retencji wód opadowych i zasilania wód gruntowych ma również wpływ szybkie odparowywanie wody opadowej z powierzchni utwardzonych okolicznych ulic, chodników, parkingów czy dachów budynków, drenaż wód gruntowych wzdłuż podziemnych elementów infrastruktury, a także brak stałej, wysokiej roślinności, która pobiera i magazynuje wodę. Znaczący wpływ na retencionowanie wody ma również budowa geologiczna obszaru opracowania. Utwory piaszczyste pokrywające jego część to utwory łatwoprzepuszczalne, zaś gliny zwałowe to utwory trudnoprzepuszczalne hamujące szybki odpływ wód. Obecnie teren opracowania charakteryzuje się umiarkowanymi zdolnościami retencji wód - niewątpliwie jest obszarem ich zasilania ze względu na bardzo mały stopień pokrycia materiałami nieprzepuszczalnymi oraz retencji glebowej w obszarach pokrytych przez gliny zwałowe, ale dominujące w tym rejonie niskie murawy charakteryzują się niedużymi zdolnościami retencyjnymi.

Druga warstwa wodonośna występuje w strefie głębokości 10 – 30 m p.p.t. Warstwa ta znajduje się w większości terenów miasta w kontakcie hydraulicznym z pierwszą warstwą wodonośną. Woda z tej warstwy wodonośnej wymaga uzdatniania w zakresie odżelazienia, odmanganienia oraz wymaga zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem bakteriologicznym (tzw. chlorowanie).

Trzecia warstwa wodonośna wód czwartorzędowych jest dwudzielna, z możliwością lokalnego zaniku. Są to wody nienarażone na zanieczyszczenia ze względu na dużą warstwę izolacyjną utworów trudnoprzepuszczalnych - glin zwałowych, itów i mułków zastoiiskowych stadiatu mazowieckiego zlodowacenia środkowo polskiego. Miąższość kompleksu izolującego waha się w przedziale 10 – 40 m. Warstwę tę na głębokości od 50 do 70 m p.p.t. stanowią wodnolodowcowe utwory piaszczysto – żwirowe z okresu stadiatu maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Poniżej, na głębokości od 80 do 120 m.p.p.t., występują piaski i żwiry rzeczne interglacjału wielkiego. Warstwa ta charakteryzuje się subartezyjskim zwierciadłem wody

stabilizującym się na tym samym poziomie, w zależności od ukształtowania terenu ok. 10 – 40 m p.p.t. Warstwa ta jest główną warstwą użytkową, wykorzystywaną przez większość znajdujących się na terenie Ostrołęki i gmin ościennych ujęć komunalnych.

W Ostrołęce zasobność wód podziemnych nie ogranicza rozwoju miasta. Stopień wykorzystania wód podziemnych wynosi około 9%. Wydajność potencjalna studni wierconych w tym rejonie Ostrołęki jest bardzo duża i wynosi powyżej 120 m³/h.

Miasto położone jest w obrębie zbiornika wód trzeciorzędowych, nieudokumentowanego – GZWP nr 215 Subniecka Warszawska. Zbiornik ten nie podlega ochronie. Poziom trzeciorzędowy jest zasilany przez przesączanie się wód z piętra czwartorzędowego oraz infiltrację wód opadowych na wychodniach piasków miocenu, oligocenu i eocenu poza obszarem jednostki.

Wody podziemne stosunkowo łatwo ulegają przekształceniom ilościowym wskutek działalności inwestycyjnej ingerującej bezpośrednio lub pośrednio w środowisko wodne. Najczęściej deformacji ulega pierwszy poziom wód – tzw. wody gruntowe, co jest spowodowane prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury gleb, zmniejszeniem pokrycia gleby roślinnością wysoką, odprowadzaniem wód opadowych siecią rowów lub kanalizacją deszczową, a także ograniczeniem powierzchni biologicznie czynnej na gruncie rodzimym. Deformacje kolejnych poziomów wodonośnych spowodowane są poborem wód do celów bytowych lub technologicznych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, na planowanych terenach zabudowy oraz komunikacji może nastąpić trwale ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej i uszczelnienie podłoża w obszarze stanowiącym około 72% powierzchni Planu. Na tych terenach nastąpi modyfikacja sposobu krążenia wód. Ubytek wody deszczowej będzie dotyczył wody, która odparuje bezpośrednio z terenów utwardzonych oraz wody, która spłynie siecią kanalizacji deszczowej do Narwi. Zatem duża część wód opadowych z nowych terenów zabudowy i komunikacji w obszarze Planu zostanie odprowadzona systemem kanalizacji, który już obecnie odprowadza nadmiar wód opadowych z tego rejonu miasta sieciami znajdującymi się w otoczeniu obszaru Planu. W wyniku realizacji ustaleń Planu i znacznego pokrycia materiałami nieprzepuszczalnymi ilość odprowadzanych wód opadowych wzrośnie. Zachowanie w terenach zabudowy od 20 do 35% powierzchni biologicznie czynnej nie jest wystarczające dla zagospodarowania w ich obrębie przeciętnej ilości wód opadowych występujących w tym rejonie. Aby nieco zmniejszyć to negatywne oddziaływanie ustaleń Planu, wskazano w nim, aby wody opadowe w miarę możliwości odprowadzać na własny teren nieutwardzony, w tym do dołów chłonnych lub rowów przepuszczalnych. Realizacja tego typu małych zbiorników retencyjnych w obrębie działek budowlanych jest rekomendowana jako jeden z korzystnych sposobów zagospodarowywania wód opadowych w rejonie, na który opadają (zbiorniki takie mogą być zarówno otwarte jak i zamknięte, a wody opadowe do nich spływające mogą być wykorzystywane np. do podlewania roślin w obrębie terenów zieleni przylegających do zabudowy). Jednym z typów takich zbiorników, które obecnie są realizowane w miastach, w tym przy obiektach usługowych, są tzw. ogrody deszczowe.

Kolejnym czynnikiem mogącym wpływać na bilans wód gruntowych jest drenaż podziemny wód związany z pracami ziemnymi prowadzonymi przy budowie przewodów kanalizacji sanitarnej i deszczowej, przewodów wodociągowych i kanałów technologicznych. Podstawowo realizacja tych przedsięwzięć ma oddziaływanie krótkookresowe i jest związana z odwodnieniem wykopów pod infrastrukturę techniczną. W przypadku prowadzenia powyższych urządzeń poniżej zwierciadła wody gruntowej, przepuszczalna strefa gruntu wokół nich działa jednak w sposób stały jak dren. Do stałego drenażu wód gruntowych może dochodzić na terenach gdzie poziom wód gruntowych jest wysoki, a wody gruntowe znajdują się pod trudno przepuszczalną warstwą gruntu. W obrębie obszaru Planu poziom wód gruntowych jest stosunkowo niski, w stosunku do przeciętnej głębokości prowadzonych prac ziemnych. Jedynie budowa sieci kanalizacji sanitarnej w systemie grawitacyjnym mogłaby spowodować lokalnie drenowanie najpłytszej warstwy wodonośnej, co może wywołać nieduże obniżenie poziomu wodonośnego na tym obszarze.

Szczególnie istotna dla utrzymania naturalnego poziomu zwierciadła wody gruntowej jest obecność zieleni wysokiej. Aktualnie bardzo mała część analizowanego obszaru jest pokryta dojrzałymi zadrzewieniami. Większość obszaru pokryta jest przez niską roślinność, która w niewielkim stopniu ma zdolność retencjonowania wody. Tereny takie charakteryzują się przewagą spływów nad retencją. W Planie przewiduje się zmianę przeznaczenia obszarów pokrytych stale roślinnością na tereny zabudowy i komunikacji. Na tych terenach, w obrębie ustalonej Planem powierzchni biologicznie

czynnej, istnieje możliwość wykształcenia różnorodnej i stałej szaty roślinnej. Biorąc więc pod uwagę istniejący nieduży stan pokrycia stałą zielenią wysoką, należy przewidywać niewielkie zmniejszenie retencji roślinnej w obszarze Planu w wyniku realizacji jego ustaleń.

W wyniku realizacji planowanego powiększenia terenów zabudowy zwiększy się zapotrzebowanie na wodę. Plan ustala, że woda na potrzeby istniejącego i planowanego zagospodarowania będzie czerpana z miejskiego ujęcia wody. Zatem realizacja ustaleń Planu w zakresie poboru wody będzie oddziaływać na tereny położone poza jego granicami i przyczyniać się do długoterminowego, zwiększenia leja depresyjnego wokół miejskiego ujęcia wód podziemnych. Nie będzie zaś oddziaływać na poziom wód gruntowych, z którego czepią rośliny.

Reasumując, realizacja ustaleń Planu może przyczynić się do długoterminowego, niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół miejskiego ujęcia wód podziemnych poziomu użytkowego (niewykorzystywanego przez rośliny), może również lokalnie spowodować zwiększenie odpływu wód deszczowych i dalszą deformację pierwszego poziomu zwierciadła wód gruntowych.

W obszarze Planu nie występują naturalne i sztuczne ciek i zbiorniki wodne, zatem ustalenia sporządzanego aktu prawa miejscowego nie generują bezpośrednich zmian naturalnego układu hydrologicznego.

Klimat

Klimat w Ostrołęce jest umiarkowanie zimny. Średnia temperatura w mieście wynosi 7,1 °C, najcieplejszymi miesiącami są lipiec i sierpień ze średnią dobową temperaturą 25 °C, przy czym w sierpniu obserwuje się znaczne różnice pomiędzy temperaturą dnia i nocy. Najzimniejszymi miesiącami są zaś styczeń i luty ze średnią temperaturą -4 °C.

Najwięcej dni z dużym zachmurzeniem występuje w styczniu i grudniu (około 22 dni w miesiącu), zaś dni słonecznych jest najwięcej w maju, lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku (powyżej 6 dni w miesiącu).

Opady deszczu są znaczące, występują nawet podczas suchych miesięcy – ok. 556 mm/rok. Najsuchszym miesiącem jest luty, największe opady występują zaś w lipcu. Analizy wskazują, że półrocze letnie odznacza się znacznie wyższymi sumami opadów stanowiącymi 59% ogólnej ich sumy, podczas gdy w sezonie zimowym występuje ich 41%.

Wg danych z ostatniego 30-lecia na terenie Ostrołęki dominują wiatry z sektora zachodniego, których udział wynosi średnio 10-11% przypadków w roku. Znaczny udział wyróżnia ponadto wiatry z sektora południowego (po około 7-8%). Najczęściej występują prędkości wiatrów z przedziału 3,0-5,0 m/s (45,37% przypadków w ciągu roku). Znaczny jest także udział wiatrów z zakresu 1,5-3,0 m/s (29,2% przypadków). Wiatry o większych prędkościach – powyżej 8,2 m/s występują rzadko – około 1,5% przypadków. Udział ciszy, czyli sytuacji bezwietrznych i z wiatrem poniżej 1,5 m/s, wynosi ok. 9,5% przypadków w roku. W Ostrołęce przeważają zatem umiarkowane prędkości wiatrów.

Na mezoklimat obszaru opracowania mają wpływ czynniki lokalne takie jak: ukształtowanie i pokrycie terenu oraz warunki wodne. Omawiany rejon Ostrołęki posiada cechy klimatu typu przejściowego pomiędzy terenami otwartymi a zwartej zabudowy miejskiej. Jest to związane z występowaniem w jego sąsiedztwie zwartych obszarów zabudowy o średniej wysokości, ale także terenów otwartych – odłogowanych użytków rolnych i szerokich pasów drogowych.

Stosunkowo niski poziom wód gruntowych, brak wód powierzchniowych oraz brak większych skupisk roślinności wysokiej powodują, iż na omawianym obszarze występuje nieduża wilgotność powietrza (przeważa szybki odpływ wód opadowych nad powolnym parowaniem). Ww. czynniki mają również wpływ na wysokość temperatury powietrza, gdyż większość energii słonecznej, która dociera do ziemi, w naturalnych warunkach jest zużywana na parowanie, a pozostała na ogrzanie gleby i powietrza. Zatem gdy brak jest wód powierzchniowych lub występuje niski poziom wód gruntowych energia słoneczna głównie powoduje nagrzewanie atmosfery i gleby, a na terenach zurbanizowanych również budynków i nawierzchni utwardzonych. Ponadto tereny zadrzewione, w skutek zacieniania, jak i innego bilansu cieplnego (większej wilgotności), powodują spadek temperatury gruntu oraz powietrza średnio o 2-3°C. W przypadku roślinności niskiej, która dominuje w obszarze opracowania, jej oddziaływanie dotyczy wyłącznie temperatury przy gruncie.

Występowanie szerokich korytarzy terenów otwartych, w tym związanych z ulicą Bohaterów Warszawy i Ostrowską, a także terenów niezabudowanych - muraw, wpływa na dobre przewietrzanie tego rejonu miasta (rozpraszanie zanieczyszczeń) i na możliwość występowania silnych wiatrów (przy czym nie obserwuje się tu zjawiska wiatrów tunelowych, gdyż zabudowa nie tworzy kanionów). Powoduje to również, że odczuwalne temperatury charakteryzują się większymi wahaniami.

Obecnie w obszarze opracowania, dzięki małemu udziałowi terenów zabudowanych oraz utwardzonych, nie występuje znaczące zjawisko przegrzewania w okresie letnich upałów. Na sąsiednich terenach zabudowy, charakteryzujących się niewielkim udziałem roślinności, temperatury minimalne są wyższe (dotyczy to zwłaszcza temperatur nocnych). Taka sytuacja jest spowodowana dostarczaniem dużych ilości sztucznego ciepła do atmosfery m.in. w skutek ogrzewania domów zimą, działania klimatyzacji latem, intensywnego ruchu pojazdów silnikowych i obecności innych źródeł ciepła. Dodatkowo, większość powierzchni miejskich charakteryzuje się dużym przewodnictwem cieplnym, co oznacza, iż pochłania więcej promieniowania słonecznego niż powierzchnie naturalne, a następnie to ciepło szybko oddaje do powietrza.

Planowane zmiany dotychczasowego zagospodarowania na około 88% powierzchni Planu mogą spowodować dalsze zmiany topoklimatu w kierunku klimatu miejskiego. W obrębie nowych terenów zabudowy dopuszczono znaczną redukcję obszarów pokrytych zielenią, zaś w terenach komunikacji może dojść do jej zupełnej likwidacji. Jedynie na 19,2 % powierzchni Planu, analizowany dokument gwarantuje zachowanie powierzchni biologicznie czynnej, w obrębie której istnieje możliwość wykształcenie zieleni, w tym wysokiej. Biorąc pod uwagę ten aspekt, w niewielkim stopniu ograniczone zostanie zjawisko przegrzewania powietrza w okresie letnich upałów, spowodowane szybkim nagrzewaniem się powierzchni murów domów czy powierzchni betonowych lub asfaltowych chodników, dróg i placów. Na tych terenach może dojść do przegrzewania w okresie letnich upałów, co razem z innymi intensywnie zabudowanymi terenami w mieście będzie pogłębiać zjawisko tzw. wyspy ciepła (oddziaływanie skumulowane).

Korzystnym ustaleniem Planu, dla zachowania poprawnych warunków termicznych, jest określenie jasnej kolorystyki budynków. Jasne elewacje ograniczają nagrzewanie się budynków w ciągu dnia, a tym samym ograniczają wtórną emisję ciepła z tych powierzchni.

Planowana niska, ale stosunkowo intensywna zabudowa, będzie w sposób umiarkowany ograniczać wymianę powietrza w tym rejonie Ostrołęki. Planowana zabudowa będzie lokalnie wpływała na warunki insolacji, co może przyczynić się do różnicy ciśnień pomiędzy obszarami nasłonecznionymi i zacienionymi, a tym samym wpływać na wzrost natężenia ruchów powietrza pomiędzy tymi obszarami. Zachowując tereny wolne od zabudowy wzdłuż terenu dróg zaadaptowano lub zaplanowano wykształcenie lokalnych korytarzy napowietrzających. Zespół tych czynników będzie miał w większości korzystny wpływ dla zdrowia ludzi tu zamieszkujących.

W Planie wprowadzono również regulacje skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych wprowadzając ustalenia służące ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych poprzez wykluczenie spalania paliw stałych o wysokiej zawartości zanieczyszczeń w systemach grzewczych i dopuszczenie stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

10.2. Przewidywane zagrożenia dla środowiska i zdrowia ludzi wynikające z realizacji projektu Planu

Analizowany dokument wprowadza uregulowania określające lokalizację w obszarze Planu przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko. W Planie nie wyznaczono terenów produkcji, składów i magazynów. Biorąc zatem pod uwagę ustalenia art. 73 ust. 3 i 3a *ustawy Prawo ochrony środowiska*, w których zasadniczo wykluczono budowę zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii w obrębie zwartej zabudowy miast, poza ww. terenami przeznaczonymi do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, w Planie wykluczono lokalizację tego typu zakładów. Na całym obszarze Planu zakazano lokalizowania inwestycji mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji z zakresu uzbrojenia terenu. W sporządzanym Planie dopuszczono zatem możliwość realizacji nowych, a także przebudowy i rozbudowy istniejących inwestycji, zgodnych z przeznaczeniem terenów, zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko takich jak drogi oraz urządzenia infrastruktury technicznej (sieci kanalizacyjne i wodociągowe, itp.).

W obiektach i lokalach usługowych, które mogą zostać zlokalizowane w obszarze Planu ograniczono dodatkowo zakres możliwych do funkcjonowania usług. Na terenach zabudowy usługowej wykluczono usługi handlu wielkopowierzchniowego, natomiast na terenach usług towarzyszących zabudowie mieszkaniowej zakazano lokalizacji usług motoryzacji (typu lakierni, warsztatów samochodowych), zakładów pogrzebowych wymagających pomieszczeń do przechowywania zwłok, obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 100 m² na terenach MN lub 400 m² w terenie

MNU, usług logistyki i magazynowania towarów oraz usług wymagających placów składowych lub bazy pojazdów transportu towarowego.

Ponadto w granicach Planu ustalono zakaz prowadzenia działalności usługowej, która może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska poza granicami nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny (za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi). Zatem realizacja planowanych obiektów i lokali usługowych nie może negatywnie oddziaływać na planowane i istniejące w tym rejonie Ostrołęki tereny zabudowy mieszkaniowej. Ww. ustalenie jest zgodne z wytycznymi ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którą eksploatacja wszelkich instalacji nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację posiada tytuł prawny. Dodatkowo aby ograniczyć oddziaływanie obiektów i lokali usługowych na funkcje podlegające ochronie przed hałasem ustalono nakaz realizacji mieszkań tak, aby były odizolowane akustycznie od lokali użytkowych i nie były przejściowe przez lokale użytkowe.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza oraz emisji hałasu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje pomiarów poziomów substancji w powietrzu w odniesieniu do poszczególnych stref w województwie, a następnie je ocenia. Miasto Ostrołęka znajduje się w strefie mazowieckiej w klasyfikacji jakości powietrza. Poniżej przedstawiono wyniki klasyfikacji tej strefy w 2020 r. na podstawie kryterium ochrony zdrowia przedstawione w opracowaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r. (GIOŚ, 2021). Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza były wartości poziomów: dopuszczalnego, dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu.

Tabela 1. Symbole klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy mazowieckiej w 2020 r. pod kątem ochrony zdrowia

SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
A	A	A	A	A ¹⁾	C	A	A	A	A	C	C ²⁾

Źródło: Opracowanie własne na podstawie opracowania pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r., GIOŚ 2021 r.

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza ($\leq 25 \mu\text{g}/\text{m}^3$), strefa uzyskały klasę A

W ocenie stwierdzono, że większość zanieczyszczeń atmosferycznych w strefie mazowieckiej mieści się w klasie A, co oznacza, że stężenia zanieczyszczeń w tej strefie nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych. Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, docelowego lub długoterminowego stwierdzono dla pyłu zawieszonego PM10 (przekroczenie normy dobowej i rocznej), PM2,5 (dla fazy II), bezo(a)pirenu w pyłe oraz ozonu (poziom celu długoterminowego).

W roku 2020, według badań prowadzonych na stacji przy ulicy Hallera, **nie została przekroczona dopuszczalna liczba 35 dni ze stężeniem dobowym powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ PM10** (tego typu dni było 12), jak również **nie zostało przekroczone dopuszczalne średnioroczne stężenie $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$** (wynosiło $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$). W latach ubiegłych – 2019, 2018, 2017, 2016 i 2015 również nie odnotowano przekroczenia poziomu średniorocznego (średnioroczny poziom PM10 wyniósł odpowiednio $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $29 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $26 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $27 \mu\text{g}/\text{m}^3$, $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$ co oznacza że był mniejszy od średniorocznego poziomu dopuszczalnego o 11–14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia PM10” za rok 2019 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM10 kształtowało się na poziomie 20,1–25,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. W latach 2019, 2017 i 2016 nie odnotowano również przekroczenia dopuszczalnej liczby dni ze stężeniem dobowym powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ PM10 (takich dni było odpowiednio 8, 29 i 18). Przekroczenie dopuszczalnej liczby dni odnotowano natomiast w latach 2018 i 2015. Wówczas liczba dni ze stężeniem dobowym powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ PM10 wynosiła w 2018 r. – 40, a w 2015 r. – 39.

W latach wcześniejszych pomiary pyłu zawieszonego były prowadzone na stacji przy ulicy Targowej. W latach 2013–2014 stwierdzono brak przekroczenia poziomu dopuszczalnego na tej stacji zaś wyniki badań z lat 2011–2012 zostały unieważnione.

W zakresie pyłu zawieszonego **PM_{2,5}** wg danych z modelowania matematycznego opracowanych na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2019 r. i 2020 r., w latach tych w Ostrołęce **nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego dla fazy I i fazy II (norma dla fazy I wynosi 25 µg/m³, a dla fazy II - 20 µg/m³)**. Przekroczenia dla fazy II na fragmentach obszaru miasta odnotowano natomiast w latach ubiegłych 2015-2018 (w 2018 r. i 2017 r. na powierzchni około 11,9 km², w 2016 r. na powierzchni około 4,5 km², w 2015 r. na powierzchni około 2,6 km² – w latach 2015-2017 obszar przekroczeń norm ulegał zwiększeniu). Wg mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia PM_{2,5} za rok 2019 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ w rejonie opracowania stężenie PM_{2,5} kształtowało się na poziomie 14,1-16,0 µg/m³. Monitorowany na stacji przy ul. Hallera poziom stężenia PM_{2,5} w ciągu roku wynosił średnio w 2017 r. 20,2 µg/m³, w 2016 r. 19,0 µg/m³, a w 2015 r. 21 µg/m³.

Wg badań przeprowadzonych na stacji przy ulicy Hallera w Ostrołęce **w 2020 r. odnotowano przekroczenie średniorocznego poziomu docelowego bezo(a)pirenu w PM₁₀ wg kryterium ochrony zdrowia**. Od czasu prowadzenia badań na tej stacji jedynie rok 2019, był rokiem kiedy nie odnotowano przekroczenia tego zanieczyszczenia. Wg mapy wykonanej w oparciu o modelowanie matematyczne (przygotowanej przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy) oraz metodę obiektywnego szacowania „Rozkład przestrzenny średniego rocznego stężenia B(a)P” za rok 2019 zamieszczonej na portalu Jakość Powietrza GIOŚ stężenie bezo(a)pirenu w pyłe w rejonie opracowania kształtowało się na poziomie 1,01-1,25 ng/m³ (**norma wynosi 1,0 ng/m³, za przekroczenie normy uznaje się wartości powyżej 1,5 ng/m³**).

W latach ubiegłych, zarówno 2015-2018 na stacji przy ul. Hallera, jak i wcześniejszych 2013-2014, gdy badania prowadzono na stacji przy ulicy Targowej, badania bezo(a)pirenu w PM₁₀ wykazały przekroczenie poziomu docelowego wg kryterium ochrony zdrowia (wynosiły w 2013 r. - 2,0 ng/m³, 2014 r. - 1,9 ng/m³, 2015 r. - 2,0 ng/m³, 2016 r. - 2,0 ng/m³, 2017 r. - 1,7 ng/m³, 2018 r. - 2,0 ng/m³).

Głównym źródłem pyłów zawieszonych i benzo(a)pirenu w pyłe w powietrzu w Ostrołęce jest emisja powierzchniowa - niska (zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł powierzchniowych stanowią do 50% wszystkich zanieczyszczeń powietrza). Wyniki badań na stacjach pomiarowych wskazują zmienność mierzonych stężeń w zależności od pory roku. Znacząco wyższe stężenia obserwowane są w sezonie grzewczym (jesiennozimowym), kiedy wyższa jest emisja zanieczyszczeń ze źródeł spalania paliw do celów grzewczych, natomiast rośliny w minimalnym stopniu regenerują powietrze. W związku z wprowadzeniem w ostatnich latach szeregu działań ograniczających tę emisję w mieście, jakość powietrza ulega poprawie.

Ponadto pozostałymi źródłami tych zanieczyszczeń są: napływ zanieczyszczeń z innych regionów (w szczególności dotyczy to pyłu zawieszonego PM_{2,5}), spalanie paliw w silnikach spalinowych (w szczególności dotyczy to benzo(a)pirenu), pylenie z dróg posypywanych zimą piaskiem i solą oraz dróg gruntowych i pól uprawnych (przy czym oddziaływanie emisji liniowej - komunikacyjnej jest miejscowe). Znikome znaczenie ma emisja punktowa – w tym z bloków firmy ENERGA Elektrownie Ostrołęka S.A. i zakładów produkcyjnych znajdujących się w Ostrołęce – jest to związane z wprowadzaniem przez większe zakłady urządzeń odpylających ograniczających emisję z dużych emitorów punktowych. We wszystkich blokach Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. w ostatnich latach wprowadzono szereg działań ograniczających emisję tj.: zwiększono udział biomasy w bilansie energetycznym, uruchomiono instalację odsiarczania spalin, instalację katalityczną odgazotowania spalin oraz zmodernizowano układy odpylania i elektrofiltry. Istotnym utrudnieniem dla rozpraszania się zanieczyszczeń jest zwarta, wysoka, zabudowa w centrum miasta.

Teren opracowania jest obsługiwany przez sieć gazową (w ulicach Ostrowskiej i Bohaterów Warszawy), nie jest natomiast obsługiwany przez sieć ciepłowniczą. Sposób ogrzewania znajdujących się w tym rejonie budynków może więc potencjalnie przyczyniać się do zwiększania zanieczyszczenia powietrza na terenie miasta w zależności od paliwa wykorzystywanego do ogrzewania.

Według klasyfikacji, na podstawie **kryteriów dotyczących ochrony roślin** przedstawionej w opracowaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za 2020 r., strefa mazowiecka została zakwalifikowana do klasy A ze względu na stężenie zanieczyszczeń SO₂, NO₂, i O₂ dla poziomu docelowego, natomiast do klasy D2 ze względu na stężenie O₃ dla poziomu długoterminowego.

Wg danych z modelowania matematycznego opracowanych na potrzeby Rocznej oceny jakości powietrza w województwie mazowieckim za 2020 r. w Ostrołęce, a także wcześniejszych tego typu opracowań, stwierdzano w okresie ostatnich 5 lat przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu zarówno wg kryteriów ochrony zdrowia (O₃) jak i kryteriom ochrony roślin (AOT40). Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a przede wszystkim z warunkami meteorologicznymi, w szczególności nasłonecznieniem i temperaturą. Im więcej jest dni słonecznych i ciepłych w roku tym to przekroczenie jest wyższe, stąd też najwyższe poziomy ozonu są notowane wiosną i latem. W 2020 r. dni słonecznych było mniej niż w roku 2019 stąd w roku 2020 odnotowano niższe

stężenie ozonu w powietrzu. Należy jednak wskazać, iż w miastach ze względu na dużą ilość powierzchni sztucznych, które silnie i szybko się nagrzewają w ciągu dnia i szybko to ciepło oddają, średniodobowe temperatury powietrza mogą być wyższe nawet o 5-8°C w stosunku do tych poza miastem. Zjawisko to dodatkowo więc wzmacnia problem dużej zawartości ozonu w powietrzu.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma obecność stałej zieleni wysokiej, w szczególności liściastej. W obrębie obszaru opracowania brak jest znaczących skupisk dojrzałej roślinności wysokiej. Regeneracja powietrza na tym terenie jest więc na niskim poziomie. Dla jakości powietrza w mieście istotne znaczenie mają również korytarze wymiany powietrza. W rejonie opracowania takimi korytarzami są szerokie pasy ulic Bohaterów Warszawy (dalej Księdza Jerzego Popiełuszki) oraz Ostrowskiej, a także towarzyszące im niezabudowane tereny otwarte. W dni wietrzne zanieczyszczenia powietrza mogą być rozpraszane i wywiewane z tego rejonu miasta poprzez ww. korytarze.

W Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętym uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. jako główne działania wskazano:

- ograniczenie emisji pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej, poprzez wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów bezklasowych opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), a także wymianę/likwidację ogrzewania z kotłów klasy 3 i 4 opalanych paliwem stałym (innym niż pelet), na:
 - kotły opalane paliwem stałym spełniające normy ekoprojektu, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem gazowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - kotły opalane paliwem olejowym, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie elektryczne, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - odnawialne źródła energii, wraz z ewentualną termomodernizacją,
 - ogrzewanie z sieci ciepłowniczej, wraz z ewentualną termomodernizacją;
- zwiększenie powierzchni zieleni w wybranych gminach strefy mazowieckiej.

Ustalono również działania z zakresu:

- edukacji ekologicznej;
- kontroli przestrzegania uchwały antysmogowej (obecnie obowiązuje ww. Uchwała nr 162/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 października 2017 r.) oraz zakazu spalania odpadów i pozostałości roślinnych;
- ograniczanie wtórnej emisji pyłu – czyszczenie ulic na mokro w gminach miejskich województwa mazowieckiego, w granicach obszaru zabudowanego, zakaz używania spalinowych i elektrycznych dmuchaw do liści we wszystkich gminach województwa.

Ponadto przedstawiono przykłady dobrych praktyk wspomagających obniżanie stężeń szkodliwych substancji w powietrzu. W zakresie planowania przestrzennego uwzględnianie dobrych praktyk ma na celu takie wyznaczenie zabudowy i zagospodarowania terenu w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w planach miejscowych, aby umożliwić ograniczenie emisji pyłów poprzez:

- wprowadzenie ustalań z zakresu **minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie nie mniejszym niż 20% w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej**,
- projektowanie zieleni ochronnej i urządzonej (w szczególności w otoczeniu placówek edukacyjnych zlokalizowanych wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu) oraz ustalenie niekubaturowego zagospodarowania przestrzeni publicznych obszarów zabudowanych (plac, skwery, „zielone” miejsca wypoczynku dla dzieci i osób starszych),
- **tworzenie tzw. zielonej infrastruktury**,
- zachowanie istniejących terenów zieleni i terenów wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miast,
- zmniejszanie liczby koszeń terenów zielonych, zakładanie łąk kwietnych,
- **ustalenie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym bądź poprzez niskoemisyjne formy ogrzewania** (zapisy dotyczące sposobu pozyskania energii cieplnej powinny być zgodne z uchwałą Sejmiku Województwa podjętą na podstawie art. 96 ustawy Prawo ochrony środowiska, nieuprawnione jest natomiast wprowadzenie do treści planów miejscowych zapisów zawierających ustalenia w kwestii sposobu ogrzewania budynków w zakresie uregulowanym ww. uchwałą Sejmiku Województwa),
- **modernizowanie układu komunikacyjnego celem przeniesienia ruchu poza ścisłe centra miast**, stosowanie zieleni wysokiej (szpalerów drzew) wzdłuż dróg, w szczególności w terenach zabudowy,

- reorganizację układu komunikacyjnego oraz wprowadzanie stref ograniczających ruch samochodowy w ścisłych centrach miast,
- zapewnienie obsługi transportem zbiorowym na etapie tworzenia planów miejscowych i wydawania decyzji o warunkach zabudowy w miastach,
- zatrudnianie urbanistów.

W 2017 r. dla miasta Ostrołki opracowano mapy akustyczne. Mapy te zostały wykonane dla dróg o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. Na wysokości obszaru opracowania jedną z dróg, które zakwalifikowały się do wykonania map była ulica Ostrowska (na odcinku od ronda Edwarda Kupiszewskiego do wlotu ulicy Ławskiej). Ponadto opracowano również mapę akustyczną dla ulicy Bohaterów Warszawy jednak na odcinku położonym na południe od obszaru opracowania (od wlotu ulicy Księdza Stanisława Pędzicha do ronda Honorowych Dawców Krwi).

Rys. 6. Fragment „Mapy akustycznej dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołki o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” – plansza immisji (obrazująca stan akustyczny środowiska) na wysokości 4 m: po lewej stronie pora dzienna (L_{DWN}), po prawej pora nocna (L_N). Rejon ulicy Ostrowskiej.

Rys. 7. Fragment „Mapy akustycznej dla dróg położonych na terenie miasta Ostrołki o natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie” – plansza immisji (obrazująca stan akustyczny środowiska) na wysokości 4 m: po lewej stronie pora dzienna (L_{DWN}), po prawej pora nocna (L_N). Rejon ulicy Bohaterów Warszawy.

Pomimo wykazania zarówno w otoczeniu ulicy Ostrowskiej, jak i Bohaterów Warszawy, podwyższonego poziomu hałasu nie stwierdzono przekroczenia norm poziomu hałasu na przedmiotowym obszarze i w jego otoczeniu. Wynika to z faktu, iż obszary te zostały zakwalifikowane do terenów, dla których zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku nie określono wartości dopuszczalnych. Niemniej na okolicznych osiedlach mieszkaniowych przylegających do ulicy Ostrowskiej i Bohaterów Warszawy zakwalifikowanych zgodnie z ww. rozporządzeniem jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub wielorodzinnej również nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm. W stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej aktualne normy mające zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem wskazują na obowiązek dotrzymania poziomu dźwięku **w ciągu dnia na poziomie 68 dB, a w porze nocnej – 59 dB**. Określone dla

terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bardziej restrykcyjne normy wynoszące odpowiednia w ciągu dnia 64 dB, a ciągu nocy 59 dB, również nie zostały przekroczone.

Biorąc więc pod uwagę wyniki powyższej analizy akustycznej brak jest uwarunkowań ograniczających lokalizację zabudowy podlegającej ochronie akustycznej od ulicy Ostrowskiej i Bohaterów Warszawy.

Ulica Księdza Stanisława Pędzicha prowadzi lokalny ruch pojazdów, który również nie stanowi znaczącej uciążliwości akustycznych.

Ze wstępnych analiz, określających jakiego typu przedsięwzięcia mogą być realizowane na omawianym obszarze wynika, iż nie przewiduje się lokalizacji inwestycji mogących stanowić istotne źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza i hałasu, w tym bardzo istotne jest ustalenie, iż oddziaływanie działalności usługowej nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący daną działalność posiada tytuł prawny, a także wykluczenie szeregu potencjalnie uciążliwych usług na terenach, gdzie może być lokalizowana zabudowa mieszkaniowa.

Ponadto, tak jak opisano w rozdziale 10.1. w części dotyczącej oddziaływania na klimat, w sporządzonym dokumencie zaplanowano zachowanie i wykształcenie kanału przewietrzania obszarów zabudowy m.in. w postaci terenów dróg - ulic Bohaterów Warszawy i Ostrowskiej oraz towarzyszących im terenów otwartych (wydzielonych liniami zabudowy), co jest realizacją podstawowych wskazań w ww. Programie ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu przyjętym uchwałą Nr 115/20 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 8 września 2020 r. Przewietrzaniu tych terenów będzie również sprzyjać zaplanowana niskiej wysokości zabudowa. Kolejną realizacją ww. wskazań Programu ochrony powietrza jest zachowania na terenie zabudowy mieszkaniowej i usługowej minimum od 20 do 35% udziału powierzchni biologicznie czynnej. Będzie to warunkować możliwość wykształcenia zieleni na tym obszarze, która może w przyszłości regenerować powietrze i ograniczać rozprzestrzenianie się fal dźwiękowych. Kompilacja tych czynników będzie umożliwiać więc ruch powietrza - wywiewanie i rozpraszanie ewentualnych zanieczyszczeń powietrza z terenów zabudowy w okresie zimowym i warunkować na minimalnym poziomie regenerację powietrza w okresie wegetacji roślin.

Ponadto należy wskazać, iż w obszarze Planu brak jest terenów cennych przyrodniczo, w tym takich które wpływają w sposób istotny pozytywnie na funkcjonowanie lokalnego klimatu, a zatem zmiana przeznaczenia terenów w obszarze Planu nie spowoduje utraty tego typu zbiorowisk, oddziałujących pozytywnie znacząco na funkcjonowanie klimatyczne tego rejonu miasta.

W ustaleniach Planu wprowadzono zapis dotyczący zaopatrzenia w ciepło zgodny z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego w Polsce. W Planie ustalono zaopatrzenie w ciepło z sieci ciepłowniczej oraz ze źródeł indywidualnych - z zastosowaniem gazu przewodowego, energii elektrycznej, oleju opałowego (przy czym mając na uwadze zasady określone w ustawie Prawo energetyczne, to o ile będą istniały techniczne i ekonomiczne przesłanki do przyłączenia do sieci ciepłowniczej to obiekty budowlane będą do niej podłączone) lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. W Planie, biorąc pod uwagę potencjalną uciążliwość związaną z użytkowaniem niektórych instalacji do wytwarzania energii ze źródeł indywidualnych, w tym niemierzalne występowanie odorów, lub oddziaływanie na krajobraz, zakazano lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru, w tym z urządzeń o mocy mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych, oraz z biomasy, biogazu oraz biopłynów. Nie mniej w sporządzonym prawie miejscowym wskazano możliwość dywersyfikacji źródeł energii (istnieje możliwość pozyskania indywidualnie m.in. energii słonecznej, geotermalnej, aerotermalnej). Zapisy sporządzanego dokumentu są istotne ze względu na podwyższony wg kryteriów ochrony zdrowia poziom pyłów zawieszonych PM10 i PM2,5 oraz benzo(a)pirenu w Ostrołęce, których jednym z głównych źródeł jest emisja związana z indywidualnym ogrzewaniem budynków. Powyższe ustalenia są zgodne z obowiązującymi uchwałami Sejmiku Województwa z zakresu ochrony jakości powietrza, a także z postanowieniami Strategicznego Planu Adaptacji (SPA) dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 w zakresie ustaleń dotyczących: dywersyfikacji źródeł energii, w tym wykorzystania źródeł odnawialnych, czy Pakietu klimatyczno - energetycznego (przyjętego przez Komisję Europejską

w grudniu 2008 r.) w zakresie ustaleń dotyczących redukcji emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych.

Wprowadzono zatem ustalenia odpowiadające obecnym uregulowaniom prawnym z zakresu instalacji i czynników grzewczych.

W wyniku realizacji ustaleń Planu, w związku ze zmianą przeznaczenia obecnych terenów otwartych na tereny zabudowy, zwiększy się powierzchnia terenów komunikacji, z obecnością których związany jest unos pyłów do powietrza. Będzie to okresowo – w czasie suszy – powodować lokalne zwiększenie poziomu pyłów w powietrzu.

Jednym ze źródeł zanieczyszczeń i hałasu jest ruch pojazdów na drogach. W Planie zaplanowano przede wszystkim tereny względnie intensywnej, ale niskiej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Tego typu zabudowa może spowodować stosunkowo duże zwiększenie ilości pojazdów na drogach w tym rejonie miasta, co wraz z innymi terenami zabudowy będzie zwiększało poziom emisji zanieczyszczeń i hałasu na głównych drogach, w tym na ulicy Bohaterów Warszawy i Ostrowskiej.

W Planie nie wyznaczono nowych terenów o przeznaczeniu produkcyjnym, składowym i magazynowym, które mogłyby ze względu na stosowane technologie czy generację ruchu pojazdów negatywnie oddziaływać na jakość powietrza i klimat akustyczny planowanych i istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej. W sporządzanym dokumencie prawidłowo, zgodnie z przepisami art. 114 ustawy *Prawo ochrony środowiska* określono, że w obrębie terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej, należy przestrzegać norm dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zostały zaplanowane w obszarze charakteryzującym się obecnie dobrymi warunkami klimatu akustycznego.

Zwiększony poziom hałasu może być związany z fazą budowy nowych obiektów - spowodowany pracą ciężkiego sprzętu i transportem materiałów budowlanych. Ilość emitowanych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, zależna od zastosowanych technologii robót, będzie stosunkowo niewielka, ograniczona do czasu budowy i z tendencją pochłaniania przez podłoże. Można więc stwierdzić, że powstałe w trakcie prowadzenia prac budowlanych zanieczyszczenia powietrza nie będą miały wpływu na otaczający teren w odległościach większych niż kilkadziesiąt metrów od granic terenu budowy i od osi głównych ciągów transportowych. Faza ta będzie oddziaływać w sposób krótkotrwały i będzie odwracalna.

Reasumując, w związku z realizacją ustaleń Planu, może nastąpić lokalne, niewielkie podniesienie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych i hałasu, jednak emisje te nie powinny przekraczać ustalonych norm. Przewidywana emisja nie spowoduje pogorszenia warunków życia mieszkańców miasta oraz nie będzie oddziaływała na najcenniejsze w tym rejonie obszary przyrodnicze.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania pola elektromagnetycznego

Wg danych Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska przeprowadzone w latach 2001-2020 pomiary pól elektromagnetycznych w Ostrołęce nie wykazały, w miejscach dostępnych dla ludności, przekroczeń poziomów dopuszczalnych. Jednocześnie z „Oceny poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku za lata 2017-2019 dla województwa mazowieckiego – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska” (GIOŚ, 2020 r.) wynika, że średnia wartość natężeń składowej elektrycznej minimalnie wzrosła na wszystkich badanych w województwie mazowieckim obszarach w przeciągu ostatnich 3 lat. W badanych punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ulicach Łęczysk i Chopina w Ostrołęce poziom ten wzrósł z 0,55 V/m do 1,04 V/m (dopuszczalny poziom dla częstotliwości objętych monitoringiem tj. od 3 MHz do 300 GHz, w latach 2003-2019 wynosił 7 V/m, obecnie od 1 stycznia 2020 r. dopuszczalny poziom składowej elektrycznej dla częstotliwości od 10 MHz do 400 MHz wynosi 28 V/m, a dla częstotliwości od 2 GHz do 300 GHz – 61 V/m). W 2020 r. badania przeprowadzono w innym punkcie miasta (na skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Hallera), gdzie poziom pola elektromagnetycznego wynosił 0,48 V/m. W obszarze opracowania istotnym źródłem promieniowania elektromagnetycznego jest napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. W przypadku linii o tym napięciu przyjmuje się, że ich negatywny zasięg oddziaływania w zakresie promieniowania elektromagnetycznego mieści się w strefie 38 m (w aktualnym stanie prawnym brak jest bezwzględnie obowiązujących przepisów, które wyznaczałyby szerokość strefy negatywnego oddziaływania linii wysokiego napięcia w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, podane wartości mogą być inne w zależności od przyjętych w danym przypadku rozwiązań technicznych). W strefie tej, zgodnie z §11 ust. 1

rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, nie należy wznosić budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

W Planie nie przewiduje się realizacji nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych, zaadaptowano jednak istniejącą linię elektroenergetyczną 110 kV, która jest źródłem promieniowania elektromagnetycznego w środowisku. Zgodnie z ww. rozporządzeniem w strefie 38 m wzdłuż tej linii zakazano lokalizacji budynków przeznaczonych na pobyt ludzi.

W sporządzanym dokumencie, zgodnie z obowiązującymi przepisami - *ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych* - nie ustanowiono zakazu lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym urządzeń radiokomunikacyjnych, które również emitują fale elektromagnetyczne. Zgodnie z ww. ustawą istnieje jednak ograniczenie lokalizowania tych inwestycji na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (na tych terenach jest możliwa jedynie lokalizacja „infrastruktury technicznej o nieznacznym oddziaływaniu”, tj. m.in. instalacji radiokomunikacyjnych wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, jeżeli nie jest zaliczana do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowi przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000). Sytuując powyższe instalacje w terenach przeznaczonych w miejscach dostępnych dla ludzi należy przestrzegać norm zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Urządzenia radiokomunikacyjne umieszcza się na znacznych wysokościach (ok. 25-70 m n.p.t.) i na tym poziomie występuje najmocniejsza wiązka promieniowania. W obrębie analizowanego Planu i w jego otoczeniu, zabudowa, w tym przeznaczona na pobyt ludzi, będzie miała maksymalnie do 12 m wysokości, w związku z tym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania opisanych wyżej instalacji na zdrowie ludzi.

Reasumując, należy stwierdzić, iż ustalenia Planu są zgodne z obowiązującymi aktami prawa w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania zanieczyszczeń do wód i gleb

Kompleksowe opublikowane badania państwowego monitoringu jakości wód rzeki Czeczotki (JCWP RW200017265369) pochodzą z 2018 r. W 2020 r. w ramach państwowego monitoringu przeprowadzono wyłącznie wybiórcze badania elementów chemicznych. Większość badanych substancji uzyskała w tych badaniach klasę pierwszą, jedynie zawartość benzo(a)pirenu była powyżej pierwszej.

Jakość wód rzeki Czeczotki w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce – Wojciechowicach w 2018 r. oceniono następująco (wyniki monitoringu opracowano na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych oraz wytycznych GIOŚ):

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – III ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy III makrobezkręgowców bentosowych oraz ichtiofauny;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – >I;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II w zakresie – azotu Kjeldahla, azotu azotynowego, wapnia, siarczanu, ChZT – Cr, ogólnego węgla organicznego i tlenu rozpuszczonego.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny rzeki (ocena 5-cio klasowa od stanu maksymalnego do złego) oceniono jako umiarkowany. Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych benzo(a)pirenu, rtęci i jej związków oraz difenyloterów bromowanych, zaś stan ogólny jako zły.

Aktualne opublikowane przez GIOŚ badania monitoring jakości wód rzeki Narwi (JCWP PLRW20002126539 – Narew od Pisy do Omulwi) pochodzą z lat 2017 - 2019. W latach 2019 i 2018 przeprowadzono wybiórcze badania rzeki w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce (stary most) - dotyczyły one wybranych elementów biologicznych i chemicznych, z tego względu tylko te dwie kategorie zostały ocenione. Elementy biologiczne uzyskały klasę IV ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy IV ichtiofauny (podobnie jak w roku 2017), zaś stan chemiczny oceniono jako poniżej dobrego ze względu na przekroczenie wartości

granicznych dla tej klasy benzo(a)pirenu. Na tej podstawie stan ekologiczny w ww. punkcie oceniono jako słaby a ogólny stan JCWP jako zły.

W roku 2017 badaniami objęto szereg innych elementów, a podana przez WIOŚ ocena była następująca:

- klasa elementów biologicznych (ocena 5-cio klasowa) – IV ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy IV ichtiofauny;
- klasa elementów hydromorfologicznych (ocena 2-u klasowa) – I;
- klasa elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne (ocena 3 klasowa) – Poniżej Stanu Dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla tej klasy ChZT-Cr;
- klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (ocena 3 klasowa) – II ze względu na przekroczenie wartości granicznych dla klasy II siarki, fluorków, tytanu, glinu, fenoli lotnych, miedzi, cynku, boru, baru.

W wyniku powyższych ocen stan ekologiczny w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Ostrołęce oceniono jako słaby. Stan chemiczny oceniono jako poniżej stanu dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznych rtęci i jej związków oraz difenylesterów bromowanych zaś stan ogólny jako zły.

W latach wcześniejszych stan wód rzeki Narwi w punkcie pomiarowym w Ostrołęce również oceniano jako zły. W stosunku do oceny z lat 2011-2016 nastąpiło pogorszenie klasy elementów fizykochemicznych z grupy: stan fizyczny, warunki tlenowe, zasolenie, zakwaszenie, substancje biogenne z klasy II do PSD, zaś klasa elementów fizykochemicznych powróciła do klasy I, w której się znajdowała w latach 2010-2014.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. dla JCWP Narwi (na odcinku od Pisy do Omulwi) i Czeczotki jako cel środowiskowy przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego (w tym w przypadku Narwi możliwość migracji organizmów wodnych) oraz dobrego stanu chemicznego. W ww. Planie zaplanowano działania podstawowe mające na celu poprawę jakości tych wód, takie jak uporządkowanie gospodarki ściekowej, które to działania nie są jednak wystarczające do osiągnięcia opisanych celów. Z tego względu stwierdzono, że osiągnięcie tych celów jest zagrożone. Biorąc pod uwagę te zagrożenia zaplanowano również działania polegające na przeglądzie pozwoleń wodnoprawnych na wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi przez użytkowników zlewni.

Decydujący wpływ na stan czystości rzeki Narwi w Ostrołęce mają: ścieki z oczyszczalni miejskiej w Ostrołęce (w latach 2006-2010 oczyszczalnia ta została zmodernizowana i wg prowadzonych badań odprowadzane z niej ścieki spełniają określone w prawie normy) oraz ścieki z sześciu zakładowych oczyszczalni ścieków funkcjonujących na terenie miasta (zakłady produkcyjne z terenu miasta Ostrołęki odprowadzają znaczną ilość ścieków przemysłowych). Korzystnie na jakość wód powierzchniowych wpływa fakt, że w Ostrołęce wg danych GUS w 2020 r. ze zbiorczej kanalizacji, z której ścieki trafiają bezpośrednio do komunalnej oczyszczalni ścieków, korzystało aż 91,7% mieszkańców (dysproporcja pomiędzy mieszkańcami korzystającymi z komunalnego wodociągu i kanalizacji zbiorczej była stosunkowo mała – wynosiła w 2020 r. 3%, a sama długość sieci kanalizacyjnej w mieście jest nieco większa niż sieci wodociągowej). Na stan czystości wody mają również wpływ odprowadzane wody deszczowe z terenów ulic, placów i obszarów produkcyjno-usługowych, a także źródła niezorganizowane (spływy z pól).

Ścieki bytowe z tego rejonu miasta są zbierane siecią kanalizacji sanitarnej (przewodami znajdującymi się w ulicach Ks. St. Pędzicha, Ostrowskiej, Bohaterów Warszawy, Sasankowej, Krokusowej oraz Bratkowej) i odprowadzane do komunalnej oczyszczalni ścieków przy ulicy Chemicznej w Ostrołęce (a następnie oczyszczone zrzucane są do Narwi).

Zgodnie z wynikami badań jakości wód podziemnych w ramach monitoringu prowadzonego przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w latach 2010 i 2012 stan chemiczny oraz ilościowy wód podziemnych na terenie JCWPd nr 51 (PLGW200051) w Ostrołęce określono jako dobry (w latach 2013-2020 nie był prowadzony monitoring wód podziemnych na terenie miasta w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska). Wg Mapy hydrogeologicznej Polski (ark. Ostrołęka) obszar opracowania charakteryzuje się średnią odpornością głównego poziomu wodonośnego i występowaniem ognisk zanieczyszczeń (3 stopień odporności w skali 5 stopniowej). W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły z 2016 r. oceniono, że przyjęte dla JCWPd nr 51 cele osiągnięcia dobrego stanu chemicznego i ilościowego nie są zagrożone. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat nastąpiła w mieście znaczna poprawa jakości wody pitnej dzięki udoskonaleniu procesu uzdatniania wody. W mieście 94,7% mieszkańców korzysta z komunalnej sieci wodociągowej (GUS, 2020 r.). Również w rejonie obszaru opracowania tereny zabudowy zaopatrywane są w wodę z miejskiego ujęcia wody przy ulicy Kurpiowskiej poprzez sieć wodociągową.

W wyniku realizacji ustaleń sporządzanego Planu miejscowego będą powstawały ścieki bytowe, wody opadowe i roztopowe z zanieczyszczonych szczelnych powierzchni utwardzonych i ewentualnie ścieki technologiczne w obiektach usługowych. W sporządzanym akcie prawa miejscowego wskazano obowiązek przestrzegania zasad dotyczących ochrony wód określonych w *ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* (w szczególności art. 75 i 77), które w sposób kompleksowy regulują zasady mające wpływ na ograniczenie odprowadzania ścieków do wód i do ziemi.

Na etapie sporządzania Planu brak jest dokładnych informacji dotyczących ilości powstających ścieków, jak i ich rodzajów. Z reguły ścieki bytowe stanowią około 95% zużytej wody. W skład ścieków komunalnych wchodzi zanieczyszczenia organiczne, nieorganiczne oraz różnego rodzaju pyły. Do nieorganicznych zanieczyszczeń rozpuszczalnych należą sole mineralne, wpływające na właściwości chemiczne wody, np. kwas siarkowy, który dostaje się na powierzchnię ziemi i do wód w postaci tzw. kwaśnych deszczów, czy toksyczne sole metali ciężkich (np. ołowiu, rtęci), które działają zabójczo na organizmy żywe.

Ustalenia analizowanego Planu, poprzez regulację zasad gospodarki ściekowej, powinny docelowo przyczynić się do neutralizacji zanieczyszczeń bytowych, zanieczyszczeń wypłukiwanych z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych, a także zanieczyszczeń technologicznych. W Planie ustalono obowiązek przyłączenia budynków do sieci kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni. Planowane powiększenie w mieście obszarów zabudowy spowoduje zwiększenie ilości ścieków bytowych odprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Zwiększy się też ilość oczyszczonych ścieków odprowadzanych do rzeki Narew. Ścieki odprowadzane przez oczyszczalnię ścieków muszą spełnić normy określone przepisami prawa. Gwarantuje to zatem odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi prawem standardami.

Odnosząc ścieków technologicznych w Planie wskazano przestrzeganie przepisów dotyczących ich oczyszczania. Wg *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych* dostawca ścieków przemysłowych wprowadzając je do urządzeń kanalizacyjnych zapewnia m.in. ograniczenie lub eliminację substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego zgodnie z określonymi standardami.

W stosunku do zanieczyszczonych wód opadowych i roztopowych w Planie wskazano przestrzeganie zasad określonych w *rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych*, w którym ustalono, że wody opadowe i roztopowe ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej (...) miast, powinny być oczyszczone w ilości, jaka powstaje o natężeniu co najmniej 15 l/sek/1ha, zaś z obiektów magazynowania i dystrybucji paliw w ilości jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l/sek/1ha, w taki sposób, aby w odpływie do odbiornika zawartość substancji zanieczyszczających była nie większa niż 100 mg/l zawiesin ogólnych, a węglowodorów ropopochodnych - nie większa niż 15 mg/l (z uwzględnieniem sytuacji, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne). Natomiast wody opadowe i roztopowe z obszarów Planu pochodzące z powierzchni niewymienionych wyżej, tj. nieutwardzonych, mogą być odprowadzane do wód i ziemi bez oczyszczania.

Takie ustalenia prawidłowo zabezpieczają środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem ścieków bytowych i technologicznych oraz ograniczają przenikanie nieczystości spływających z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych - gwarantują odprowadzanie ścieków oczyszczonych zgodnie z ustalonymi standardami. Zapisy Planu ograniczając możliwość kumulowania się zanieczyszczeń w glebie oraz wodach gruntowych i powierzchniowych uwzględniają tym samym wytyczne *Planu gospodarowania wodami dorzecza Wisły* (przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r.), aby chronić, poprawiać i przywracać wszystkie części wód powierzchniowych i podziemnych oraz chronić i poprawiać sztuczne i silnie zmienione wody, a także dążyć do osiągnięcia ich dobrego stanu/potencjału ekologicznego.

Nie przewiduje się również przenikania znaczących ilości zanieczyszczeń do głębiej położonych wód podziemnych, które są ujmowane przez wodociągi miejskie poza granicami Planu (w Planie ustalono zaopatrzenie w wodę do celów bytowych ze źródeł komunalnych). Wynika to m.in. z ustaleń Planu, które zapobiegają przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód, jak również z budowy geologicznej tego obszaru, która na jego znacznej części pokrytej przez gliny zwałowe, ogranicza spływ zanieczyszczeń do wód podziemnych. Ponadto omawiany teren nie znajduje się w strefie ochronnej ujęcia wód dla wodociągów miejskich. W związku z tym nie przewiduje się istotnego negatywnego oddziaływania ustaleń Planu na zdrowie ludzi, a także rośliny i zwierzęta pod względem wprowadzania zanieczyszczeń do wód.

Przewidywane zagrożenia wynikające z wytwarzania odpadów

Wg danych GUS za 2020 r. masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca wynosiła w Ostrołęce 337 kg. W skład odpadów zebranych w mieście w ciągu roku 2020 wchodziły głównie odpady z gospodarstw domowych, które stanowią ok. 79% odpadów. Ponadto w odpadach komunalnych występują odpady z obiektów usługowych i produkcyjnych, obiektów infrastruktury technicznej, odpady wielkogabarytowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, odpady z ogrodów i parków, a także odpady niebezpieczne. W 2020 r. w Ostrołęce selektywnie było zbieranych 27,3% masy odpadów, przy czym z gospodarstw domowych 30,1%. Statystyki dotyczące odpadów zbieranych selektywnie są prowadzone przez GUS od 2017 r. Od tego czasu ilość zbieranych selektywnie odpadów w mieście wzrosła (w 2017 r. selektywnie było zbieranych 17,3% odpadów, w tym czasie wzrosła również ilość odpadów ogółem zbieranych w ciągu roku o ok. 15%). Nastąpiła więc poprawa w dziedzinie selektywnej zbiórki, jednak nadal ilość ta jest stosunkowo nieduża i ciągle wzrasta ilość zbieranych odpadów ogółem.

W wyniku realizacji ustaleń Planu tj. zaplanowanych nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej i nowych terenów komunikacji, zwiększy się strumień odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, wytwarzanych w mieście. Przewiduje się, że w wyniku realizacji ustaleń Planu może zwiększyć się strumień następujących grup odpadów, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów:

- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych) (oddziaływanie chwilowe);
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz ze stacji uzdatniania wody pitnej i wody do celów technologicznych (oddziaływanie pośrednie);
- odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie (oddziaływanie długoterminowe).

Na obecnym etapie planowania można prognozować, iż w obrębie obszaru Planu największy udział będą miały odpady z ostatniej wymienionej grupy.

Ponadlokalne oddziaływanie Planu w zakresie odpadów będzie związane ze składowaniem ich części na wysypisku odpadów, co będzie skutkowało powstawaniem sztucznego wzniesienia (zmianami rzeźby terenu) poza granicami opracowania, a także produkcją gazów wysypiskowych (które potencjalnie mogą powodować lokalny wzrost zanieczyszczeń oraz przyczyniać się do efektu cieplarnianego, obecnie jednak gazy wysypiskowe są najczęściej wykorzystywane jako paliwo energetyczne) i odcieków (podlegających oczyszczeniu). Plan wskazuje sposób gospodarowania odpadami na obszarze Planu zgodny z przepisami odrębnymi, w tym ze stosownymi uchwałami Rady Miasta Ostrołęki przyjętymi w celu utrzymania czystości i porządku w gminie oraz Planem gospodarki odpadami, które to dokumenty zostały pozytywnie zaopiniowane przez organy ochrony środowiska i są zgodne z wytycznymi w tym zakresie dokumentów wyższego rzędu.

Podsumowując należy stwierdzić, iż ustalenia Planu prawidłowo regulują gospodarkę odpadami.

Przewidywane zagrożenia wynikające z możliwości wystąpienia poważnych awarii

Na analizowanym obszarze nie występują obecnie obiekty zaliczane do zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W obszarze Planu nie wyznaczono terenów przeznaczonych do działalności produkcyjnej, składowania i magazynowania, w obrębie których w przypadku braku wprowadzenia zakazu zgodnie z *ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*, można w obszarach zwartej zabudowy miast lokalizować zakłady o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Nie przewiduje się więc zwiększenia zagrożenia wynikającego z możliwości wystąpienia poważnych awarii w związku z realizacją ustaleń Planu.

10.3. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na różnorodność biologiczną, faunę i florę, w tym rzadkie i chronione gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze

Szata roślinna i świat zwierzęcy obszaru opracowania są stosunkowo ubogie. Obszar opracowania jest pokryty przez zbiorowiska roślin, które zarosły ugorowane pola uprawne i pastwiska niskich klas bonitacyjnych (V i IV klasy). Grunty tu występujące, w wyniku wieloletniego użytkowania rolniczego, uległy degradacji, w tym były pozbawione naturalnej warstwy próchnicznej. Zbiorowiska, które się pojawiały po okresie zaprzestania użytkowania rolniczego to zbiorowiska pionierskie - początkowo były to rośliny synantropijne, które spotyka się na większości gruntów ornych (głównie różne gatunki perzu), a później coraz liczniejszą grupą stawały się rośliny kserotermiczne i mezotroficzne – byliny (mniszek pospolity, przytuli czepna, ostrożeń polny, macierzanka) oraz trawy (tymotka sp., wiechlina łąkowa, kostrzewa itp.). Na słabych jakościowo glebach terenu opracowania w procesie samozadarnienia wytworzyły się głównie trawiaste zbiorowiska typu psammofilnego. Runo tego zespołu nie było jednak na tyle zwarte, aby zapobiec pojawieniu się kserotermicznych drzew – topoli białej, brzozy brodawkowej, pojedynczych dębów szypułkowych, a także gatunków synantropijnych jak robinia biała czy klon jesionolistny. Gatunki tych drzew stanowią obecnie głównie podrost. Na omawianym obszarze za wartościowy pod względem przyrodniczo-krajobrazowym należy uznać dojrzały dęb szypułkowy położony na dz. ewid. 50421 przy nieistniejącym rowie melioracyjnym.

W obrębie przedmiotowego obszaru nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, jak również zbiorowisk chronionych na podstawie Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady Nr 92/43 z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

*Omawiany obszar nie jest dogodnym miejscem bytowania zwierząt ze względu na izolację od innych struktur przyrodniczych oraz intensywne penetrowanie zarówno przez ludzi jak i zwierzęta domowe – psy i koty. Zwierzęta domowe skutecznie wykluczają możliwość rozrodu gatunkom, których miejscem rozmnażania się jest powierzchnia ziemi. Na terenie tym występują więc typowo synantropijne gatunki ptaków, przystosowane do życia w przekształconym przez człowieka środowisku obszarów miejskich takie jak: wrona siwa (*Corvus cornix*), gawron (*Corvus frugilegus*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*), wróbel (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), sroka (*Pica pica*), bogatka (*Parus major*), kos (*Turdus merula*), szpak (*Sturnus vulgaris*), dzwonek (*Chloris chloris*), zięba (*Fringilla coelebs*), kwiczot (*Turdus pilaris*) podlegające ochronie gatunkowej (częściowej lub ścisłej) na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. Są to jednak gatunki powszechnie występujące na terenie Polski i stosunkowo odporne na działalność człowieka. Nie zanotowano tu żadnych gatunków cennych i rzadkich (w tym wymienionych w załączniku I Dyrektywy ptasiej).*

Omawiany teren nie jest powiązany przestrzennie z innymi terenami o istotnych wartościach środowiska przyrodniczego, w tym nie jest położony w obrębie systemu przyrodniczego miasta wyznaczonego w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki (wersja grudzień 2021 r.).

Analizując wpływ realizacji sporządzanego aktu prawa miejscowego na różnorodność biologiczną wzięto pod uwagę, iż w obszarze Planu nie zinwentaryzowano gatunków roślin podlegających ochronie gatunkowej, a także siedlisk przyrodniczych chronionych zgodnie z Dyrektywą Siedliskową. Na analizowanym obszarze występują natomiast gatunki zwierząt podlegające ochronie gatunkowej, jednak stosunkowo pospolite. Skutki likwidacji części szaty roślinnej i zmiany jej składu gatunkowego (na terenach gdzie zaplanowano zmianę przeznaczenia w Planie) będą miały przede wszystkim znaczenie dla występujących tu zwierząt (jako miejsca ich bytowania, żerowania i migracji), a także dla wód, gleb, klimatu, w tym klimatu akustycznego i jakości powietrza (co zostało przeanalizowane w rozdziale 10.1 i 10.2).

Na terenach obecnie zagospodarowanych (teren MNU, fragmenty terenów KDG, 1KDD i KDP) stanowiących nieco ponad 12% obszaru Planu nie przewiduje się istotnych zmian składu gatunkowego oraz powierzchni zajmowanej przez rośliny w skutek realizacji ustaleń sporządzanego dokumentu. Zmiany składu gatunkowego zbiorowisk i powierzchni zajmowanej przez rośliny będą

miały miejsce na terenach planowanej nowej zabudowy oraz komunikacji, które stanowi około 88% powierzchni Planu. W Planie dopuszczono na tym obszarze ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej o około 72% w stosunku do stanu istniejącego. Na tych gruntach, w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego, może nastąpić zupełna redukcja szaty roślinnej – muraw i podrostu zadrzewień. Likwidacja istniejącej szaty roślinnej na przedmiotowym obszarze jest zjawiskiem niekorzystnym. Należy jednak podkreślić, iż zbiorowiska roślinne pokrywające obecnie obszar Planu nie są zbiorowiskami szczególnie wartościowymi pod względem różnorodności biologicznej, występują tu licznie gatunki inwazyjne. Omawiane fitocenozy nie stanowią również istotnego elementu systemu powiązań przyrodniczych w mieście.

Sporządzany Plan gwarantuje zachowanie minimum 19,2% powierzchni biologicznie czynnej na jego powierzchni. Jest to stosunkowo niski wskaźnik. Wg publikacji „Osiedle mieszkaniowe w strukturze przyrodniczej miasta” (2015 r.) im większy udział powierzchni biologicznie czynnej (stanowiący co najmniej 42-45% powierzchni terenu) tym większa szansa na wykształcenie bogatych florystycznie i faunistycznie biotopów w obrębie zieleni towarzyszącej zabudowie. Należy więc stwierdzić, iż ustalenia Planu nie stwarzają możliwości wykształcenia bogatych struktur przyrodniczych charakteryzujących się dużą bioróżnorodnością.

Na terenach, które zachowają status powierzchni biologicznie czynnej, może nastąpić w wyniku realizacji ustaleń sporządzanego aktu prawa miejscowego zmiana składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych. W miejscu muraw z podrostem zadrzewień zostanie zrealizowana zieleń urządzona – zbiorowiska roślin ozdobnych, kultywowanych. Zatem może zwiększyć się ilość gatunków obcych dla danego siedliska, w tym roślin ozdobnych, ale również gatunków ruderalnych.

Tak jak wspomniano na początku tego podrozdziału opisany wpływ realizacji ustaleń Planu na szatę roślinną będzie miał istotne znaczenie dla świata zwierząt. Na analizowanym obszarze występują gatunki drobnych zwierząt głównie stosunkowo pospolitych, które współistnieją z siedzibami ludzkimi, jednak część z nich podlega ochronie gatunkowej. Ustalenie w Planie wymogu zachowania udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych powinno zabezpieczyć ochronę części siedlisk przyrodniczych będących miejscem bytowania występujących tu gatunków małych zwierząt. Niewątpliwie jednak obszar ich bytowania ulegnie znacznemu, trwałemu zmniejszeniu. Wraz z pojawieniem się roślinności urządzonej (m.in. z ozdobnymi kwiatami i owocami) część gatunków drobnych zwierząt (w tym owady, ptaki) znajdzie nowe miejsca żerowania, a także dogodne miejsca do lęgów (w tym zakładania gniazd itp.).

Realizacja nowej zabudowy, w tym możliwość realizacji ogrodzeń (obecnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, w planie miejscowym brak jest możliwości ustalania zakazu sytuowania ogrodzeń) oraz zwiększenie natężenia ruchu samochodów na drogach spowodują powstanie barier przestrzennych utrudniających przemieszczanie się zwierząt po ziemi. Ruch pojazdów, w szczególności na drogach dojazdowych, będzie jednak zmienny - najintensywniejszy w ciągu dnia, zaś w nocy będzie się zmniejszał, co umożliwi małym gatunkom zwierząt (takim jak np. jeże) migrację.

Najbardziej negatywnie oddziałująca na faunę i florę będzie faza realizacji ustaleń Planu. Należy jednak podkreślić, iż będzie to faza rozłożona w czasie w obszarze Planu - długoterminowa, ale zarazem chwilowa w aspekcie jednej budowy. Głównym zagrożeniem będzie fizyczne zlikwidowanie roślinności w obszarze robót budowlanych oraz możliwa zmiana warunków siedliskowych poprzez naruszenie stosunków wodnych i przekształcenie gleby. W tym okresie może miejscowo nastąpić migracja zwierząt na sąsiednie tereny spowodowana uciążliwościami związanymi z funkcjonowaniem sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy. Jest to jednak również faza częściowo odwracalna. Po zakończeniu budowy pewna grupa gatunków małych zwierząt, odpornych na antropopresję, zasiedli na nowo tereny w obrębie zachowanej ustaleniami Planu powierzchni biologicznie czynnej.

Istotne dla występujących tu zwierząt są również ustalenia projektowanego Planu z zakresu ochrony stanu sanitarnego wód podziemnych i powierzchniowych, powietrza i klimatu akustycznego. Wpływ Planu na te elementy środowiska został scharakteryzowany w rozdziale 10.2. Podsumowując oceny przedstawione w tym rozdziale należy stwierdzić, iż nie przewiduje się istotnego negatywnego wpływu powyższych czynników na stan populacji występujących tu zwierząt.

Reasumując - ustalenia sporządzanego dokumentu wprowadzają możliwość dalszego ograniczenia funkcjonowania biologicznego tego obszaru, który już obecnie charakteryzuje się niskim poziomem bioróżnorodności. Prawdopodobnie zmiany wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następowały stopniowo, a ich rozłożenie w czasie spowoduje, iż presja na środowisko będzie ciągła lecz o umiarkowanej sile. Nie przewiduje się wpływu realizacji ustaleń Planu na System Przyrodniczy Miasta, ponieważ omawiany teren nie znajduje się na jego obszarze, jak również z nim nie sąsiaduje, a ustalone w Planie zasady ochrony środowiska gwarantują, że realizacja zaplanowanych przedsięwzięć nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska w obrębie tego systemu. Omawiany teren nie jest położony w obrębie innych – regionalnych, krajowych czy europejskich płatów i korytarzy ekologicznych.

Omawiając zagadnienia dotyczące ochrony bioróżnorodności należy pamiętać, że nie tylko ustalenia Planu dotyczące zagospodarowania terenu są istotne – ale często nawet ważniejsze są działania dotyczące użytkowania i intensywności pielęgnacji, których w planie miejscowym zapisać nie można. Jako przykład może posłużyć grabienie liści. W planie miejscowym nie można określić intensywności grabienia, ale już na poziomie pielęgnacji zieleni w mieście można wprowadzić zasadę pozostawiania na niektórych obszarach opadłych liści (nie wywożenia ich), co pozwoliłoby na rozwój bezkręgowców i polepszyłyby lokalne siedliska np. dla jeży, a tym samym zwiększyłyby bioróżnorodność tego rejonu miasta.

10.4. Ocena oddziaływania projektu Planu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także inne formy ochrony przyrody

Jak określono w rozdziale 9.1. w odległości około 2,2 km na zachód od terenu Planu znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Dolina Dolnej Narwi** PLB 140014, zaś w odległości około 3,4 km znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 - Doliny Omulwi i Płodownicy** PLB140005. Obszary te są miejscem bytowania i migracji ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, które są przede wszystkim związane z siedliskami dolin rzecznych - łąk, zadrzewień nadwodnych, piaszczystych łąk nadrzecznych a także starorzeczy.

Obszar opracowania, choć obecnie w większości niezabudowany, stanowi krajobraz o ograniczonym funkcjonowaniu biologicznym, odseparowany od ważniejszych struktur przyrodniczych terenami zabudowy i intensywnie użytkowanymi drogami. Ze względu na odmienny krajobraz przedmiotowego obszaru i analizowanych obszarów Natura 2000, przedzielenie terenu opracowania i obszarów chronionych zabudową miasta Ostrołęki, a w przypadku obszaru „Doliny Omulwi i Płodownicy” stosunkowo duże oddalenie od omawianych obszarów ochrony, realizacja ustaleń Planu nie będzie w sposób istotny wpływać na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność. Realizacja ustaleń Planu nie przyczyni się do zwiększenia poziomu zagrożeń wymienionych w Planie zadań ochronnych dla ptaków, będących przedmiotem ochrony w ww. obszarach Natura 2000, w tym nie przyczyni się do zwiększenia penetracji przez rekreantów terenów dolinnych.

Jedynym zagrożeniem, na które realizacja ustaleń sporządzanego Planu może mieć potencjalnie wpływ, jest zagrożenie zanieczyszczenia wód rzeki w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”. Jak wskazano we wcześniejszym rozdziale 10.2, w Planie prawidłowo określono zabezpieczenia jakości wód odprowadzanych do gruntu i wód powierzchniowych. Realizacja sporządzanego Planu nie będzie również wpływać w sposób istotny na zmiany ilości wód odprowadzanych do zlewni Narwi (jednostkowe zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych z obszarów opracowania nie będzie oddziaływać w sposób skumulowany ponieważ dotychczas na terenie miasta ustalono w planach miejscowych zachowanie stosunkowo dużej, jak na tereny zurbanizowane, powierzchni gruntu mogącej retencjonować wody). Tym samym analizowany dokument nie będzie wpływał na zmianę warunków siedliskowych gatunków podlegających ochronie w obszarze Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”.

W prognozie nie przewiduje się istotnego wpływu realizacji ustaleń Planu na tereny sąsiednie (za wyjątkiem odprowadzania odpadów do zakładu utylizacji i składowania odpadów, odprowadzania ścieków do oczyszczalni oraz poboru wody). Jako istotne dla ochrony ptaków i zajmowanych przez nie siedlisk należy uznać, poza wspomnianym wyżej ograniczeniem możliwości

przedstawiania się zanieczyszczeń do wód, ograniczenie możliwości emisji zanieczyszczeń atmosferycznych – emisji niskiej (rozdział 10.2, podrozdział: *Przewidywane zagrożenia wynikające z wprowadzania gazów i pyłów do powietrza*). Sporządzany Plan wskazuje na obowiązek przestrzegania regulacji z zakresu zasad gospodarki odpadami, w związku z powyższym należy spodziewać się, że jego realizacja nie przyczyni się do zwiększenia występowania dzikich wysypisk śmieci w obszarach ochrony przyrody.

Reasumując nie przewiduje się, aby ustalenia Planu powodowały pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono ww. obszary Natura 2000, wpływały negatywnie na gatunki będące przedmiotem ochrony w tych obszarach oraz powodowały zmniejszenie integralności tych obszarów lub ich powiązań z otoczeniem.

10.5. Przewidywane skutki wpływu ustaleń projektu Planu na krajobraz, zabytki i dobra materialne

Przedmiotowy teren położony jest w kształtującej się obecnie pod względem urbanistycznym dzielnicy miasta. Na wschód od tego terenu w ostatnim dziesięcioleciu powstało osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowane przy ulicach Sasankowej, Krokusowej i Bratkowej, a w 2018 r. przy ulicy Ostrowskiej, na wysokości tego osiedla zrealizowano obiekt usługowy. Również po zachodniej stronie ulicy Bohaterów Warszawy uzupełniano zabudowę głównie o obiekty usługowe. Wcześniej dominowały tu osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Na południe od obszaru opracowania, za ulicą Księdza Stanisława Pędzicha znajduje się współczesny, murowany kościół stanowiący dominantę w tej części Ostrołęki.

Elementem dysharmonijnym w krajobrazie tego rejonu miasta jest napowietrzna linia elektroenergetyczne wysokiego napięcia przebiegająca w południowo-wschodniej części obszaru opracowania.

Zabudowa w tym rejonie ma przeciętne walory krajobrazowe. Brak jest wyróżniających się pozytywnie obiektów budowlanych podlegających ochronie. Na analizowanym terenie nie znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków, bądź znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków. Za pozytywną cechę krajobrazu należy uznać wyrównaną wysokość zabudowy okolicznych budynków.

Omawiany Plan miejscowy jest sporządzany na podstawie zmienionej, poprzez ustawę z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku z powyższym część niegdyś wymaganych i możliwych ustaleń planu miejscowego dotyczących ochrony wartości kompozycyjno-estetycznych krajobrazu została przeniesiona do innych przepisów miejscowych, ograniczając w tym zakresie możliwość kształtowania krajobrazu w planach miejscowych. Dotyczy to ustaleń w zakresie zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury, tablic i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń, ich gabarytów, standardów jakościowych oraz materiałów budowlanych, z jakich mogą zostać wykonane. Możliwy do ustalenia w planach miejscowych zakres ogranicza się zatem do kształtowania pozostałych elementów zabudowy i zagospodarowania terenu.

Plan miejscowy w zakresie ochrony i zasad kształtowania wartości kompozycyjno-estetycznych krajobrazu odnosi się więc głównie do gabarytów budynków i budowli, a także ich kolorystyki i materiałów z jakich mogą być wykonane. W obszarze Planu ustalono następujące parametry i wskaźniki zabudowy mające wpływ na kształtowanie walorów krajobrazu:

- maksymalną wysokość zabudowy:
 - budynków - 12 m tj. 3 kondygnacje nadziemne,
 - budowli z zakresu łączności publicznej i przesyłu energii – 70 m,
 - pozostałej zabudowy – 12 m;
- kąt nachylenia dachów budynków
 - mieszkalnych jednorodzinnych: dachy płaskie lub pochyłe: dwu lub wielospadowe o jednokowym kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 25° do 45°,
 - pozostałych: dachy płaskie lub dachy pochyłe o kącie nachylenia głównych połaci dachowych od 12° do 45°;
- kolorystykę elewacji budynków:
 - naturalne kolory materiałów takich jak kamień, drewno, cegła ceramiczna, aluminium, miedź, stal nierdzewna,

- na powierzchniach tynkowanych lub wykonanych z betonu barwionego obowiązuje stosowanie kolorów według systemu NCS o odcieniach posiadających do 20% domieszki czerni oraz nie przekraczające 20% nasycenia koloru,
- na budynkach usługowych dopuszcza się stosowanie odcieni spoza określonych wyżej przedziałów barw na fragmentach ścian tynkowanych lub wykonanych z betonu barwionego nieprzekraczających 30% powierzchni danej elewacji.

Jak wynika z powyższego zestawienia planuje się niskiej wysokości zabudowę, o wyrównanych gabarytach i stonowanej kolorystyce. Planowana forma zabudowy będzie się harmonijnie wpisywała w istniejący krajobraz. Forma i gabaryty zabudowy korespondują z istniejącą zabudową zlokalizowaną w tym rejonie miasta.

Dla percepcji krajobrazu istotne jest również ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w terenach zabudowy. W obrębie tej powierzchni możliwa będzie realizacja zieleni urządzonej, która może wpływać harmonizująco na krajobraz antropogeniczny.

Podsumowując, w związku z realizacją ustaleń Planu nie przewiduje się powstania obiektów zaburzających ład przestrzenny.

10.6. Ocena oddziaływania projektu Planu na ludzi - podsumowanie analiz

Podsumowując analizy zawarte w niniejszej prognozie należy stwierdzić, że:

- tereny zabudowy w Planie są prawidłowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, zabezpieczone przed wystąpieniem naturalnych katastrof związanych z:
 - o powodzią – w obrębie granic Planu nie występuje obszar szczególnego zagrożenia powodzią,
 - o lokalnymi podtopieniami związanymi z wysokim stanem wód gruntowych – w obrębie granic Planu nie występują niekorzystne warunki gruntowo-wodne,
 - o osuwaniem się mas ziemi – w obszarze opracowania nie zidentyfikowano terenów zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych ziemi zgodnie z ewidencją takich terenów,
 - o pożarami – w obrębie Planu i w jego otoczeniu nie występuje łatwopalna zabudowa oraz suche lasy, stwarzające ryzyko szybkiego rozprzestrzeniania się pożarów;
- zachowanie na minimalnym poziomie udziału powierzchni biologicznie czynnej, będzie warunkowało kształtowanie klimatu lokalnego w tym rejonie miasta na umiarkowanie korzystnym poziomie dla ludzi – w sezonie wegetacyjnym towarzyszące zabudowie tereny zieleni będą zwiększać wilgotność oraz regenerować powietrze zasilając je w tlen, a także będą na niewielkim poziomie ograniczały przegrzewaniu tego obszaru w okresie letnich upałów, w okresie zimowym tereny te będą sprzyjały wymianie pionowej i poziomej powietrza wpływając na lepsze przewietrzanie, w tym wywiewanie zanieczyszczeń;
- nakaz zaopatrzenia w wodę w oparciu o komunalne sieci i urządzenia zaopatrzenia w wodę gwarantuje zaopatrzenie ludności na obszarze Planu w wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*;
- regulacja zasad dotyczących gospodarki ściekami w Planie zapobiega przedostawaniu się zanieczyszczeń do gleb i wód, w tym głębiej położonych wód podziemnych, z których czerpią ujęcia gminne, poza obszarem Planu;
- ustalenia Planu zapobiegają realizacji na terenach zabudowy przeznaczonych do pobytu ludzi urządzeń i obiektów stanowiących źródło ponadnormatywnych zanieczyszczeń powietrza, hałasu i drgań oraz nie dopuszcza się do realizacji nowych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi narażonych na takie oddziaływania. Ustalenia Planu nie generują powstania nowych źródeł istotnych uciążliwości;
- regulacje Planu w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym są zgodne z przepisami w tym zakresie, w tym nie przewiduje się realizacji zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi w obrębie obszarów narażonych na ponadnormatywne promieniowanie elektromagnetyczne;
- w obszarze Planu nie przewiduje się lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, o których mowa w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska*. Obszar ten nie jest również położony w zasięgu stref oddziaływania takich zakładów.

Reasumując - nie przewiduje się zasadniczo negatywnego oddziaływania Planu na zdrowie ludzi na analizowanym obszarze i w jego sąsiedztwie.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Analizowany obszar Planu znajduje się w znacznej odległości od granic Polski: ok. 150 km do wschodniej granicy kraju, ok. 140 km do północnej granicy, ok. 410 km do południowej granicy i ok. 480 km do zachodniej granicy kraju (podane odległości zostały zmierzone w linii prostej). Z przeprowadzonej w rozdziale 10 niniejszej prognozy oceny przewidywanych znaczących oddziaływań ustaleń Planu na środowisko i zdrowie ludzi wynika, iż ustalenia Planu nie będą generowały tak odległych w przestrzeni skutków. Z tego względu należy uznać, że nie wystąpi możliwość oddziaływania transgranicznego na środowisko, o którym mowa w art. 104 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

III. ROZWIĄZANIA ŁAGODZĄCE, ALTERNATYWNE I KOMPENSACYJNE

Wywołane wejściem w życie ustaleń sporządzanego Planu przekształcenia środowiska przyrodniczego będą miały charakter umiarkowany. Nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań realizacji ustaleń Planu na tereny cenne przyrodniczo występujące w otoczeniu - Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000: Dolina Dolnej Narwi oraz Doliny Omulwi i Płodownicy. W Planie dopuszczono zmianę sposobu zagospodarowania obszaru, który obecnie jest już w dużym stopniu przekształcony antropogenicznie w skutek jego wieloletniego wykorzystania rolniczego, a następnie odłogowania i spontanicznego wykorzystania przez mieszkańców okolicznych osiedli jako terenu komunikacji pieszej.

W niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań zapobiegających i ograniczających negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, które należy wprowadzić do ustaleń Planu. Wynika to z faktu, iż sporządzona Prognoza stanowi integralny element Planu miejscowego i w związku z tym większość ewentualnych korekt, mających na celu minimalizację zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i kulturowego, było wprowadzane na bieżąco przy współpracy autorów Planu i prognozy. Biorąc pod uwagę dostępne środki, istniejące uwarunkowania prawne, w tym projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki, ograniczono do minimum niekorzystne skutki realizacji ustaleń Planu na środowisko. W prognozie stwierdzono, więc brak istotnych negatywnych oddziaływań będących rezultatem realizacji ustaleń Planu na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony występujących w mieście Ostrołęka obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych. Z tego również względu nie proponuje się działań kompensacyjnych.

STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Ostrowskiej” w Ostrołęce, jako element postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, została opracowana stosownie do zapisów art. 17 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, w zakresie zgodnym z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, oraz wytycznych Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrołęce. Podstawą odniesienia w prognozie była obecna sytuacja scharakteryzowana na podstawie: Opracowania ekofizjograficznego, Programu ochrony środowiska, wizji terenowej, a także sytuacja planowana w obowiązujących dokumentach planistycznych. W trakcie opracowywania prognozy korzystano również z danych znajdujących się na stronach internetowych oraz z dostępnych publikacji i dokumentów.

Planem został objęty obszar o powierzchni około 6,4 ha, położony w rejonie miasta Ostrołęki podlegającym w ostatnich latach urbanizacji. Obszar sporządzonego Planu obejmuje tereny otwarte – odlogowane użytki rolne, oraz teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dróg publicznych i parkingu miejskiego. Geomorfologicznie obszar ten położony jest w obrębie płaskiej równiny sandrowej, której wierzchnią warstwę stanowią czwartorzędowe gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Wody gruntowe na tym obszarze występują na głębokości ok. 2-3 m. Omawiany teren nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią i nie jest zagrożony osuwaniem się mas ziemnych. Występujące tu zbiorowiska roślinności niskiej są miejscem bytowania pospolitych gatunków zwierząt, nie mniej część z nich podlega ochronie gatunkowej.

Obszar Planu nie jest położony w obszarowej formie ochrony przyrody, jak również nie występują na jego terenie obiekty podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. W odległości około 2,2 km od jego granic znajduje się **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Dolnej Narwi”** PLB 140014 zaś w odległości ok. 3,4 km położony jest **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „Dolina Omulwi i Płodownicy”** PLB140005.

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu występują następujące problemy stanu i funkcjonowania środowiska:

- lokalne przekształcenie powierzchni ziemi, w skutek zabudowy części terenu i realizacji układu drogowego;
- przekształcenie warunków gruntowo-wodnych, w tym zmiany bilansu wód w wyniku odwodnienia sąsiadujących ulic i osiedli mieszkaniowych przez sieci kanalizacji deszczowej, a także inne elementy infrastruktury technicznej i podpiwniczenia budynków (które mają działanie drenujące). Zmniejszenie retencji naturalnej okolicznych terenów zabudowy na rzecz zwiększenia odpływu wód opadowych do wód powierzchniowych w wyniku pokrycia terenu przez materiały nieprzepuszczalne i redukcji powierzchni biologicznie czynnej;
- zanieczyszczenie wód rzeki Narew, która jest odbiornikiem oczyszczonych ścieków sanitarnych, technologicznych oraz wód opadowych i roztopowych pochodzących z zanieczyszczonych powierzchni utwardzonych z terenu miasta, a także zanieczyszczenie wód rzeki Czeczotki, w zlewni której znajduje się obszar opracowania;
- przekroczenie standardów zanieczyszczenia powietrza w mieście benzo(a)pirenem w pyłe oraz ozonem, a także okresowo i lokalnie pyłem zawieszonym PM10 i PM2,5. Głównymi przyczynami przekroczenia norm benzo(a)pirenu i podwyższonego poziomu pyłu zawieszzonego są: emisja zanieczyszczeń z palenisk domowych (tzw. niska emisja), emisja z terenów komunikacji oraz napływ zanieczyszczeń. Przekroczenie zawartości ozonu w powietrzu związane jest z napływem tych zanieczyszczeń, oddziaływaniem emisji związanej z ruchem pojazdów silnikowych, a także z warunkami meteorologicznymi;
- występowanie obszarów narażonych na promieniowanie elektromagnetyczne związane z obecnością napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia – 110 kV.

Brak planu miejscowego wprowadza konieczność wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ich realizacja w dłuższym czasie może zaowocować powstaniem w obszarze Planu nowych obiektów powodujących dysharmonię w krajobrazie oraz mogących negatywnie oddziaływać na środowisko.

W sporządzanym Planie miejscowym ustalono następujące tereny funkcjonalne:

MN – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

MNU - zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej,

U – zabudowy usługowej,

KDG - stanowiący fragment drogi publicznej klasy głównej,

KDD - dróg publicznych klasy dojazdowej,

KDP - komunikacji – parkingu miejskiego.

W celu ochrony walorów środowiska i kształtowania dobrych warunków życia ludzi w Planie zostały określone m.in. zasady lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym.

Następstwa realizacji ustaleń Planu są związane z powiększeniem obszarów zurbanizowanych w krajobrazie miejskim. Ustalenia Planu są zgodne z: uwarunkowaniami przyrodniczymi określonymi w Opracowaniu ekofizjograficznym, Programie ochrony środowiska oraz projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Ostrołęki.

Ustalenia sporządzonego aktu prawa miejscowego uwzględniają przepisy obowiązujących aktów prawnych z zakresu ochrony środowiska i krajobrazu kulturowego, co sprzyja kształtowaniu poprawnej jakości warunków życia ludzi, którzy będą w tym rejonie przebywać. W sposób prawidłowy ograniczono emisję zanieczyszczeń wód, gleby oraz powietrza, a także hałasu i pól elektromagnetycznych. W projekcie Planu nie przewiduje się sytuowania obiektów i urządzeń, których oddziaływanie mogłoby powodować przekroczenie standardów jakości poszczególnych komponentów środowiska czy zdrowia ludzi.

Realizacja ustaleń Planu może przyczynić się lokalnie do zmian środowiska o charakterze negatywnym:

- ograniczenia udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach dotychczas otwartych - odłogowanych gruntach rolnych na około 72% obszaru Planu, w tym degradacji na tym obszarze pokrywy glebowej i likwidacji szaty roślinnej (oddziaływanie stałe),
- zmian składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych w obrębie gruntów stanowiących powierzchnię biologicznie czynną na nowych terenach zabudowy oraz parkingu tj. na około 16% obszaru Planu, w tym likwidacji części istniejącej szaty roślinnej i wprowadzenia nasadzeń zieleni urządzonej, z możliwością introdukcji gatunków obcych (oddziaływanie stałe),
- niedużego pogorszenia warunków klimatu akustycznego związanego z powstaniem nowych terenów zabudowy usługowej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej, z którymi związana jest generacja ruchu pojazdów (oddziaływanie długoterminowe),
- zwiększenia emisji zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł komunikacyjnych (j.w., oddziaływanie długoterminowe),
- długookresowego, niewielkiego zwiększenia leja depresyjnego wokół ujęcia wód podziemnych znajdującego się poza granicami Planu (oddziaływanie pośrednie, długoterminowe),
- długookresowego zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków sanitarnych do oczyszczalni ścieków (co oddziałuje pośrednio na jakość wód w rzece Narew) oraz odpadów stałych (co oddziałuje pośrednio na powstanie wzniesienia na składowisku odpadów poza granicami Planu).

Opisane powyżej negatywne skutki realizacji ustaleń Planu mają głównie charakter miejscowy, dotyczą (za wyjątkiem poboru wody, odprowadzania ścieków, czy składowania odpadów) przede wszystkim obszarów gdzie planuje się nowe tereny zabudowy oraz komunikacji, nie zagrażają natomiast funkcjonowaniu przyrodniczemu i zmniejszeniu spójności sieci otaczających obszarów Natura 2000 położonych w otoczeniu. Nie przewiduje się ponadto wpływu planowanych inwestycji na środowisko poza granicami kraju, a także negatywnego wpływu ustaleń Planu na zdrowie ludzi.

W Planie wprowadzono również szereg korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi ustaleń, w tym wymaganych przepisami odrębnymi. Do ustaleń oddziałujących pozytywnie w sposób stały lub długookresowy należy zaliczyć:

- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości powietrza atmosferycznego - dopuszczenie dywersyfikacji źródeł energii cieplnej i obowiązku stosowania rodzajów instalacji i paliw ograniczających emisję zanieczyszczeń,
- wprowadzenie zasad służących ochronie przed hałasem to jest nie dopuszczenie lokalizacji nowego zagospodarowania, które jest źródłem ponadnormatywnego hałasu,
- wprowadzenie zasad służących ochronie jakości wód gruntowych i powierzchniowych takich jak ustalenie odprowadzania ścieków bytowych do oczyszczalni ścieków poprzez przewody kanalizacyjne,
- wprowadzenie zasad mających na celu tworzenie harmonijnego krajobrazu takich jak ustalenie wyrównanej, niskiej zabudowy, o łagodnej kolorystyce elewacji, której forma i gabaryty korespondują z zabudową występującą w otoczeniu tego obszaru, a także stworzenie możliwości komponowania zieleni urządzonej przy obiektach zabudowy.

Podsumowując, w związku z brakiem istotnych negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu Planu dla środowiska, w tym w szczególności dla celów i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz negatywnego oddziaływania na integralność i spójność systemu tych obszarów – w niniejszym opracowaniu nie przedstawia się rozwiązań łagodzących oddziaływanie na środowisko, które należy wprowadzić w projekcie Planu.

Ponieważ zastosowane w Planie rozwiązania, w tym środki łagodzące, nie wywołują lub niwelują istotne negatywne zagrożenia na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, z tego względu nie proponuje się rozwiązań alternatywnych oraz kompensujących.

Załącznik nr 1

Oświadczenie autora Prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Ja niżej podpisana, Małgorzata Hoser, oświadczam, że jako autor Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu „Ostrowska” w Ostrołęce spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – ukończyłam studia magisterskie na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu SGGW na kierunku Architektura Krajobrazu, posiadam ponad 3-letnie doświadczenie w pracy w zespołach autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz byłam ponad pięciokrotnie członkiem zespołów autorów przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Małgorzata Hoser
inż. inż. arch. kraj. Małgorzata Hoser
.....

Warszawa, dn. 27.01.2022 r.